

Наръчник по качеството

**Висше училище: Медицински университет
Адрес: 5800 Плевен ул. "Климент Охридски" 1**

**В съответствие с изискванията на
ISO 9001:2000 (на който е идентичен
БДС EN ISO 9001:2001)**

Наръчникът по качеството е утвърден от Академичния съвет на МУ-Плевен:
с протокол № 19/27.11.2006 г.
актуализациите са утвърдени от АС с Протокол № 30/25.06.2012 г.

УТВЪРЖДАВАМ,

РЕКТОР:

(.....)

1. Съдържание на Наръчника по качеството

1. Съдържание на Наръчника по качеството
2. Обща информация за Медицински университет - Плевен
 - 2.1. Представяне на висшето училище
 - 2.2 Съответствие на Медицински университет – Плевен с изискванията на Закона за висшето образование
3. Модел, отговорности и управленски процеси на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството
 - 3.1. Модел и елементи на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на образованието
 - 3.2. Отговорност на ръководството
 - 3.2.1. Мисия на висшето училище
 - 3.2.2. Политика по качеството
 - 3.2.3. Декларация на академичното ръководство
 - 3.2.4. Насоченост и специфика на целите, приоритетите и стратегията на висшето училище
 - 3.2.5. Синхронизиране на мисията и целите по качеството на висшето Медицински университет – Плевен с регионалните, националните и интеграционните стратегически задачи
 - 3.2.6. Ангажименти на ръководството при планиране на качеството
 - 3.3. Институционализация на вътрешната система по качеството
 - 3.4. Ресурсно осигуряване на вътрешната система по качеството
 - 3.5. Управление на документирането на вътрешната система по качеството
 - 3.6. Одити на вътрешната система по качеството
 - 3.7. Измерване и оценка на изискванията и удовлетвореността
 - 3.8. Измерване на процесите
 - 3.9. Измерване на продукта
 - 3.10. Анализ на данните
 - 3.11. Коригиращи и превантивни действия
 - 3.12. Планиране на подобряването на качеството
 - 3.13. Процедури за предприемане действия във връзка и по повод на резултатите от програмната акредитация, както и от други външни независими проверки
 - 3.14. Вътрешна комуникация
4. Основни процеси
 - 4.1. Учебен и учебноизследователски процес
 - 4.2. Научноизследователски и учебно-производствен процес
 - 4.3. Процеси на управление на кадровото развитие на академичния състав
 - 4.4. Процеси на сътрудничество с други висши училища и организации. Международни контакти при обучението и творческата дейност
 - 4.5. Спомагателни процеси
5. Използвани термини и определения
 - 5.1. Термини, свързани с качеството
 - 5.2. Термини, свързани с управлението на висшето училище
 - 5.3. Термини, свързани с документация

MU-Pleven	Дата на отпечатване	QM-v.02/12	Page 3 of 41
-----------	---------------------	------------	--------------

5.4. Термини, свързани с одит

6. Промени в Наръчника по качеството

7. Списък на контролираните притежатели и на имащите достъп

8. Приложения

2. Обща информация за Медицински университет - Плевен

2.1. Представяне на висшето училище

Наименование на висшето училище:	Медицински университет - Плевен
Вид висше училище:	Държавно, университет
Седалище и адрес:	5800, Плевен ул. "Климент Охридски" 1
Предмет на дейност:	Висше образование в областта на медицината, общественото здраве и здравните грижи. Повишаване на квалификацията, следдипломно и продължаващо обучение в областта на медицината, общественото здраве и здравните грижи. Фундаментална и приложна научноизследователска дейност. Консултативна и експертна дейност. Международна интеграционна дейност в областта на образованието и науката.
Ректор	проф. д-р Григор Горчев, д.м.н.
WEB страница на Медицински университет-Плевен	www.mu-pleven.bg
Комуникационна информация	• Университетски комплекс на Медицинския университет - Плевен 5800 - Плевен, ул. "Климент Охридски" № 1 Тел. +359 64 884 100 (Тел. централа) Тел. +359 64 884 101 (Ректорат) Факс: +359 64 801 603 Тел. +359 64 884 120 Служба „Учебен отдел“ Тел. +359 64 884 246 (Студентска канцелария на факултет „Медицина“) Тел. +359 64 884 237 (Студентска канцелария на факултет „Обществено здраве“) Тел. +359 64 884 155 (Студентска канцелария на факултет „Здравни грижи“) Факс: +359 64 884 156 • Медицински колеж – Плевен 5800 Плевен, бул. "Русе" 38 Тел. +359 64 884 142 Факс: +359 64 884 142 • УМБАЛ "Д-р Г. Странски" – Плевен ЕАД – I База 5800 – Плевен, бул. "Г. Кочев" 8А Тел. +359 64 886 100 (Номератор) Тел. +359 64 886 444 (Изп. директор) • II-ра База "Проф. д-р М. Ганчев" 5800 – Плевен, ул. "Ген. Вл. Вазов" 91 Тел. +359 64 886 100 (Номератор)

Основни звена**в структурата на Медицински университет – Плевен:**

- Факултет „Медицина“
- Факултет „Обществено здраве“
- Факултет „Здравни грижи“
- Медицински колеж - Плевен
- Департамент за специализирано и езиково обучение

Обслужващи звена**в структурата на Медицински университет - Плевен:**

- Учебен отдел и студентски канцеларии
- Направление „Научноизследователска дейност“ със:
 - Сектор „Научноизследователски проекти“
 - Сектор „Научни прояви и студентско научно творчество“
 - Международни проекти и проекти, финансирани от Университета и други източници
 - Център „Научноизследователска дейност“: Център за обучение на докторанти
- Дейност по качество на обучението и акредитацията с кабинет по качеството
- Направление „Евроинтеграция и международно сътрудничество“
- Център за Следдипломно обучение и Университетско-болнична координация (СДО и УБК), включващ СДО и УБК и Център за кариерно развитие
- Издателски център с предпечатна подготовка
- Библиотека
- Информационен център
- Стопанска дирекция
- Финансова дирекция
- Вивариум
- Служба „Протокол и организационни въпроси“

От създаването си до края на 2011 г. МУ – Плевен са завършили общо **7977 студенти**, от които:

- **5053 лекари (4285 българи и 768 чужденци от 42 страни** на Европа, Азия, Африка и Америка);
- **648 бакалаври и 285 магистри** от специалност „Управление на здравните грижи“;
- **97 магистри** от специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“;
- **139 бакалаври и 20 магистри** от специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“;
- **817 специалисти и бакалаври** от специалност „Медицинска сестра“;
- **215 специалисти и бакалаври** от специалност „Акушерка“;
- **242 специалисти и професионални бакалаври** от специалност „Медицински лаборант“;
- **154 специалисти и професионални бакалаври** от специалност „Рентгенов лаборант“;
- **141 специалисти и професионални бакалаври** от специалност „Социални дейности“;
- **166 рехабилитатори** с ОКС „специалист“ и „професионален бакалавър“.

Към 10.03.2011 г. в МУ – Плевен са зачислени **2019 специализанти (от тях 121 чуждестранни граждани)** в 52 специалности и 64 специализанти в Медицински колеж - Плевен. Свидетелство за призната специалност, издадено от МУ-Плевен, са получили **1017 специализанти, от които 51 са чужденци и 52 в МК**. Към момента във висшето училище се обучават 34 докторанти. От тях: 12 са редовни, 4 – задочни и 18 – на самостоятелна подготовка.

РАЗВИТИЕ НА МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ ПЛЕВЕН

- На **30.12.1973 г.** в Плевен се разкрива Медицински факултет към Медицинска академия – София (Решение № 794/30.12.1973 г. на МС на НР България)
- На **01.07.1978 г.** се обединяват Първостепенна окръжна болница, Окръжен клиничен онкологичен диспансер и Медицински факултет – Плевен с цялата им кадрова и материална база (Решение №123/07.07.1978 г. на Бюрото на МС на НР България).
- На **01.01.1979 г.** Медицински факултет-Плевен, заедно с МФ в Пловдив и Варна, се реорганизируют и преименуват във Висши медицински институти и се включват в състава на Медицинска академия – София (Разпореждане № 1/10.01.1979 г. на Бюрото на МС на НР България).
- На **01.01.1987 г.** Медицински институт – Плевен, заедно с Медицинските институти в Пловдив, Варна и Стара Загора, излиза от състава на Медицинска академия и се обособява като самостоятелен Институт към МНЗ (Решение № 255/17.12.1986 г. на бюрото на МС).
- На **02.09.2004 г.** се преобразува Висшият медицински институт-Плевен в Медицински университет – Плевен (Решение на НС на РБългария от 2.09.2004 г., обнародвано в ДВ №79/2004 г.)
- През **2008 г.** МУ-Плевен получава положителна оценка на проектите за разкриване на Факултет „Здравни грижи” и на специалностите от регулираните професии „Медицинска сестра” и „Акушерка” за ОКС „бакалавър”. С Решение на 40-то Народно събрание от 16.10.2008 г. е открит Факултет „Здравни грижи” в структурата на МУ-Плевен.
- През **2009 г. (Протокол № 10/19.03.2009 г.)** е присъдена максимална оценка на процедурата за институционална акредитация на МУ-Плевен и е определен капацитета на ВУ – 1600 студенти и докторанти. Успешно са финализирани и процедурите за програмна акредитация на професионално направление „Обществено здраве” и на „Социални дейности”, на специалностите от регулираните професии „Медицински лаборант” и „Рентгенов лаборант”.
- За периода **2008-2011 г.** са акредитирани **15 научни специалности:** „кардиология”, „офтальмология”, „обща хирургия”, „паразитология и хелминтология”, „микробиология”, „имунология”, „психиатрия”, „дерматология и венерология”, „акушерство и гинекология”, „белодробни болести”, „анестезиология и реаниматология”, „инфекциозни болести”, „генетика”, „патофизиология” и „педиатрия” с обща оценка „много добра”, за срок от 6 години.
- Във връзка с процедурите за САНК на специалностите от регулираните професии „медицина” и „рентгенов лаборант” е констатирано, че са изпълнени направените препоръки при предходната програмна акредитация.

2.2. Съответствие на Медицински университет – Плевен с изискванията на Закона за висшето образование

МУ – Плевен функционира в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование и законите на страната. Той се управлява и осъществява цялостната си дейност при гарантирана академична автономност, включваща академични свободи, академично самоуправление и неприкосновеност на територията на висшето училище.

Управлението на Университета се осъществява от изборни академични органи с определен мандат. Устройството и дейността на висшето училище са уредени в Правилник за устройството и дейността на МУ-Плевен, приет от Общо събрание и съпътстващите го като неразделна част действащи 29 правилници, 1 стратегия, 1 програма, 2 статута и Етичен кодекс на служителите на МУ – Плевен, приети и утвърдени от Академичния съвет.

Ректорът на МУ ръководи, организира, контролира и координира цялостната дейност в Университета. Той се избира от Общото събрание с мандат от четири години.

Органите за управление на МУ - Общото събрание и Академичният съвет, също се избират за срок от четири години.

Студентите имат представители във всички органи за управление, а за изразяване на общите им интереси са изградени Студентски съвет и Асоциация на студентите по медицина.

Висшето ръководство на Университета, съгласно приетата терминология от серията международни стандарти ISO 9000, се състои от Ректор и пряко подчинените му – Заместник-ректори по учебна дейност, по научноизследователска дейност, по качество на обучението и акредитацията (КОА) и по европейска интеграция и международно сътрудничество. Заместник-Ректорът по КОА е и Главен мениджър на Системата за осигуряване и поддържане на качеството на обучението (СОПКО). Той организира и координира изпълнението на дейностите по изграждане, поддържане и развитие на СОПКО.

Факултетите се управляват от Общи събрания, Факултетни съвети и декани. (Приложение 0.1)

Основните дейности на МУ – Плевен включват подготовка, утвърждаване и реализация на учебен процес за придобиване на съответна степен по Закона за висшето образование, както и следдипломно обучение за допълнителна квалификация на лекари с цел създаване на специалисти за нуждите на лечебната мрежа. Обучението и основната част от научно-изследователската работа се извършват от катедри, създадени по професионални направления и специалности.

МУ – Плевен е специализирано висше училище, което:

- извършва научно-изследователска дейност и провежда обучение в следните области на висшето образование и професионални направления

7. (*) Здравеопазване и спорт:

7.1. Медицина

7.4. Обществено здраве

7.5. Здравни грижи

3. Социални, стопански и правни науки

3.4. Социални дейности

- разполага с академичен състав на основен трудов договор, който по всяка специалност води не по-малко от половината от аудиторните и практическите занятия, като хабилитираните лица в него четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове;
- разполага с материална база, която осигурява и практическото обучение в съответствие с държавните изисквания;

- провежда обучение в степените „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“ в съответните основни области на науката, както следва:

7. (*) Здравеопазване и спорт:

7.1. Медицина – специалност “Медицина” на ОКС “магистър”, редовна форма на обучение;

7.1. Медицина – специалност “Медицина” на образователна и научна степен “доктор”;

7.4. Обществено здраве – специалност “Управление на здравните грижи” на ОКС “бакалавър”, редовна и задочна форма на обучение; на ОКС “магистър” след бакалавър по Управление на здравни грижи и по чл. 6, ал. 2, т.1 ЕДИ, задочна форма на обучение;

7.4. Обществено здраве – специалност “Опазване и контрол на общественото здраве” на ОКС “бакалавър”, редовна форма на обучение;

7.4. Обществено здраве – специалност “Обществено здраве и здравен мениджмънт” на ОКС “магистър” след магистърска степен по друга специалност, задочна форма на обучение;

7.5. Здравни грижи – специалност “Медицинска сестра” на ОКС “бакалавър”, редовна форма на обучение;

7.5. Здравни грижи – специалност “Акушерка” на ОКС “бакалавър”, редовна форма на обучение;

7.5. Обществено здраве – специалност “Медицинска рехабилитация и ерготерапия” на ОКС “бакалавър”, редовна форма на обучение след завършено средно образование;

7.5. Обществено здраве – специалност “Медицинска рехабилитация и ерготерапия” на ОКС “магистър”, задочна форма на обучение след завършена ОКС степен “бакалавър” по същата специалност;

7.5. Здравни грижи – специалност “Медицински лаборант” на ОКС “професионален бакалавър”, редовна форма на обучение;

7.5. Здравни грижи – специалност “Рентгенов лаборант” на ОКС „професионален бакалавър”, редовна форма на обучение;

7.5. Здравни грижи – специалност „Помощник-фармацевт” на ОКС „професионален бакалавър”, редовна форма на обучение.

3. Социални, стопански и правни науки

3.4. Социални дейности – специалност „Социални дейности” на ОКС „професионален бакалавър”, редовна форма на обучение.

- има научен и художествено-творчески потенциал и с дейността си развива основни области на науката и културата;
- осигурява на академичния състав, на студентите и на докторантите условия за отпечатване на научни трудове, учебници, монографии, както и за реализация на присъщи творчески изяви;
- притежава Библиотека, Издателски център с предпечатна подготовка, Печатна база, Вивариум и други средства за информационно обслужване на обучението и научните изследвания;

- поддържа международни контакти при обучението и творческата си дейност; сътрудничество с други висши училища и организации;
- разполага с университетски информационен център.
- разкрит е телекомуникационен център за роботизирана ендоскопска хирургия с възможност за осъществяване на директна телевръзка с различни точки по света

Дейността на МУ-Плевен се организира в съответствие с **принципите** за:

- **приемственост** /запазване на най-доброто от дългогодишните традиции в медицинското образование при приложението на международните и европейски стандарти за качество в медицинското образование/;
- **плурализъм**;
- **демократичност в управлението**;
- **академична автономност**;
- **компетентност и професионализъм**.

За изпълнението и развитието на основната учебна дейност, включително за развитието на преподавателския състав, в МУ се извършва научноизследователска дейност, обучение на докторанти и ръководство на студентската научна дейност, която се организира и ръководи от Заместник-Ректора по Научната дейност.

Като източник на кадри за лечебната мрежа, МУ – Плевен съобразява и организира своите дейности основно с изискванията на различните категории потребители – лечебни заведения за извънболнична и болнична помощ, здравни заведения, административни структури в здравеопазването, центрове за рехабилитация и др. Основен потребител на образователните услуги, предлагани от МУ-Плевен са и обучаемите, които могат да избират от множеството алтернативи къде да получат своите знания, образование и квалификация. Предоставянето пред кандидатите за обучение на конкурентна алтернатива от страна на МУ означава предлагане на по-добра организация на учебния процес при високо качество на обучение и по-високо изходно ниво на знанията и квалификацията. Това осигурява удовлетворение както на крайните потребители на медицински и здравни кадри, така и на самите обучаеми, които ще могат да се реализират по-ефективно на пазара на труда.

Посочените съвременни условия наложиха внедряването, поддържането и развитието на Система за управление на качеството на обучението, която да гарантира удовлетворението на потребителите. Тази система е основана и изпълнява изискванията на модел ISO 9001:2000. Заедно с внедрената Система за осигуряване и поддържане на качеството на обучението, качествено изпълнение на основните процеси в МУ се гради и на високата квалификация на академичния състав и административния персонал, която подлежи на непрекъснато поддържане и усъвършенстване във времето.

За осигуряване на висока потребителска удовлетвореност, Висшето ръководство на Университета е определило ясно основната целева потребителска група. Основни реални и потенциални клиенти на Университета са:

- Министерството на здравеопазването и сформираниите на областно ниво РЗИ;
- Младежите и девойките, които желаят да получат предлаганото образование и квалификация;
- Частни и държавни болници, използващи специалисти с висше образование от специалностите, развити в Университета;

- ✚ Лечебни заведения за извънболнична помощ – амбулатории за обща практика, за специализирана медицинска помощ, медицински центрове, ДКЦ, самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории;
- ✚ Центрове за спешна медицинска помощ, Центрове за трансфузионна хематология, хосписи, Домове за медико-социални грижи за различни категории нуждаещи се, Служби по трудова медицина и др.;
- ✚ Рехабилитационни центрове, училища за деца с увреждания и специални образователни нужди и др.;
- ✚ Лечебни заведения на други страни, чиито граждани се обучават в МУ – Плевен или където ще работят специалистите, получили образованието и квалификацията си в МУ.

За осигуряване на актуален и съвременен учебен процес в цялото му разнообразие и изчерпателност и в интерес на целевата група, МУ – Плевен си сътрудничи с редица други висши училища в страната и в чужбина. Такива са:

- Медицински университет – София;
- Медицински университет – Пловдив;
- Медицински университет – Варна;
- Медицински университет – Стара Загора;
- Брюкселски свободен университет - Белгия;
- Хумболтовия университет в Берлин – Германия;
- Масарик университет – Бърно, Чехия;
- Рейнския Университет “Фридрих Вилхелм” – Бон, Германия;
- Университета “Чарлз”, Факултет по медицина, Храдец Кралове, Прага, Чехия;
- Вилнюския университет – Литва;
- Болница “Шарите” в Берлин – Германия;
- Европейската организация по парентерално и ентерално хранене.
- Университетът в Любляна – Словения;
- Университетски клиничен център – Марибор, Словения;
- Университетът в Мармарис – Турция;
- Университетът в Истанбул – Турция;
- Dokuz Eylül University – Турция;
- Болонски университет – Италия;
- Université de la Méditerranée – Франция.

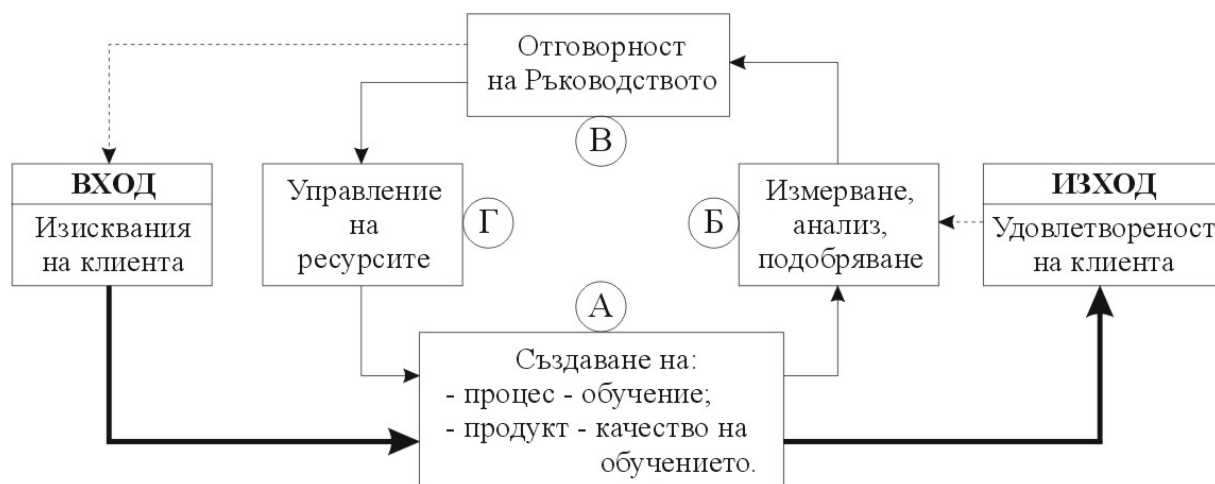
3. Политика по качеството на обучението. Модел, отговорности и управленски процеси на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството

3.1. Модел и елементи на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на образованието

Възприема се стандартен модел по ISO 9001:2000 (на който е идентичен БДС EN ISO 9001:2001), основан на следните принципи:

- реализиране на процес на непрекъснато подобряване на качеството;
- съобразяване на зададени изисквания и осигуряване на удовлетвореност на клиентите на образователни и научни услуги в най-общ смисъл.

Моделът на системата по качеството се представя в най-общ вид с блоковата схема:

Блоковете А, Б, В, Г са структурирани по елементи, както следва:

А. Самото обучение се разглежда като процес и продукт:

Процес: О Б У Ч Е Н И Е

Елементите на обучението, разглеждано като процес са:

- създаване и прилагане на съвременни професионални образователни стандарти и на правила за добра практика при обучението;
- планиране – квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми, графици на учебния процес, нормативи, други;
- форми на обучение – редовно, задочно, дистанционно и други, разрешени от законите;
- последователност и приемственост в процесната верига: кандидатстудентски прием - основно обучение (в трите образователно-квалификационните степени на висшето образование и в образователна и научна степен “Доктор”) – следдипломно и продължаващо обучение;
- форми при реализиране на процеса на обучението – лекции, упражнения, практики, учебно-изследователска работа, възпитателна работа, други форми;
- изпитни и контролни процедури по време на обучението; обективност и независимост на оценяването;
- държавни изпитни процедури – държавни изпити, дипломни защиты, държавни практики;
- процесна връзка между: обучение (учебен процес) - наука и лечебен процес - реалната практика и обществена потребност.

Продукт: КАЧЕСТВО НА ОБУЧЕНИЕТО

Продуктът, представляващ качеството на обучението, се оценява чрез знанията и уменията на обучаваните по:

- обем, съдържание, широта;
- практическо приложение;

- пазарна реализация;
- адаптивност и комуникативност;
- трайност, стабилност, актуалност;
- възможности за развитие и творчество;
- професионална и обща култура;
- обществено, корпоративно, регионално, национално и международно признание;

СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО

(ОБУЧЕНИЕТО – ПРОЦЕС И КАЧЕСТВО НА ОБУЧЕНИЕТО - ПРОДУКТ)

Системата за осигуряване и поддържане на качеството се основава на:

- спазването на изискванията съгласно действащата нормативна база: закони и подзаконови нормативни актове; акредитационни изисквания на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА); Правилник за дейността на висшето училище; вътрешни нормативни актове на висшето училище;
- създаването и прилагането на документация: Наръчник по качеството, документираните процедури, работни инструкции, оперативни документи.

Б. Измерване, анализ, подобряване

Осъществява се чрез:

- вътрешни и външни одити, в т.ч. и независими международни и национални одити;
- проучване на изискванията на клиентите към университетските услуги – общи, специфични;
- измерване удовлетвореността на клиентите (анкети, социологични изследвания, проучвания, работни срещи, други форми);
- сравняване с резултатите на други български и чуждестранни университети (в т.ч. рейтинг от независими правителствени и неправителствени организации);
- измерване на продукта във висшето училище чрез: оценки – успеваемост на изпитите; оценки от държавни изпити и дипломни защиты и практики;
- реализация и професионално, обществено, държавно и международно признание;
- брой кандидат-студенти; брой приети/завършили студенти;
- брой докторанти и специализанти;
- коригиращи и превантивни действия.

В. Отговорност на Ръководството на Медицински университет-Плевен:

Поетата ОТГОВОРНОСТ ОТ РЪКОВОДСТВОТО НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ се реализира в следните направления:

а) организация на управлението:

- държавно – Министерство на образованието и науката;
- координационно – Съвет на Ректорите;
- акредитационно-методично - Национална агенция за оценяване и акредитация (НАОА);
- реализиращо – Медицински университет - Плевен в следните степени: висш мениджмънт (ректорско ръководство), среден мениджмънт (ръководства на факултети, колежи, департаменти, центрове, други); изпълнителски мениджмънт (ръководства на катедри, административни, функционални, производствени, обслужващи и други първични звена);

б) провеждане на политика по качеството (описана и декларирана отделно);

в) постигане на поставените цели по качеството :

- планиране на учебния процес;
- определяне на прогнозни оценки;
- избиране и провеждане на обучение по актуални пазарно ориентирани и перспективни научни и професионални направления, специалности, учебни дисциплини;
- институционализиране и професионализиране на системата за управление на качеството;
- рационално информационно осигуряване и създаване на система за пълно документиране;

г) вземане на решения, основани на факти;

д) мотивация на студенти, преподаватели, научноизследователски и производствен персонал, административен персонал.

Г. Ресурси

Ресурсното осигуряване включва:

- финансови ресурси – субсидия от държавния бюджет, собствени приходи, други източници;
- човешки ресурси, разглеждани и оценявани по: структура (преподаватели според позицията в научната йерархия, по научна специалност, по квалификация; административен персонал; научен персонал, производствено-изпълнителски персонал); възпроизводство, заплащане, мотивация и други елементи на мениджмънта на човешките ресурси;
- информационни и комуникационни ресурси;
- материално-техническа база и инфраструктура;
- работна среда и здравословни и безопасни условия на труд;
- условия за отдих и почивка;
- други ресурси.

3.2. Отговорност на ръководството

3.2.1. Мисия на висшето училище

Мисията на Медицински университет – Плевен е да участва в подобряването и поддържането на здравето на населението в страната чрез обучение, научно изследване и служба на обществото като:

- осигурява дипломно и следдипломно обучение на студенти, докторанти и специализанти по медицина, обществено здраве и здравни грижи, огтоварящо на най-високите национални и международни стандарти;
- провежда фундаментални и приложни научни изследвания, подкрепящи медицинската практика;
- осъществява дейности за обществото, гарантиращи висококвалифицирана и високоспециализирана медицинска и здравна помощ за населението и всестранна подкрепа от академичната общност при решаване на обществено-здравните проблеми и реализиране на целите на реформата в здравеопазването в България.

Ключовите ценности, които ръководят дейността на Медицинския университет са:

- **Поддържане** на високо качество на преподаване и обучение, научно изследване и служба на обществото;
- **Насърчаване** на взаимодействието с обществото за подобряване на общественото здраве на местно, регионално и национално ниво;
- **Осигуряване** на колегиална и стимулираща среда за теоретично и практическо обучение на студентите, подкрепяща професионалното им развитие;

- **Насърчаване** на индивидуалното и колективно творчество;
- **Поддържане** на чувство за академична общност, колегиалност и свобода;
- **Спазване** на най-високи етични стандарти в обучението, научната и обществената дейност;
- **Отговорност** при използването на предоставените обществени ресурси и при осигуряването на научна подкрепа за разработването на ефективна обществена здравна политика на различни нива.

3.2.2. Политика по качеството

Системата за управление на качеството на Медицински университет – Плевен се реализира с оглед постоянно подобряване на качеството на образованието. Системата е отворена към клиентите на образователни, научни, проектни, производствени, административни и други университетски услуги; в най-общ смисъл тези клиенти са: студенти, докторанти, специализанти; корпоративни клиенти; обществото и държавата като цяло; международни съюзи, общности. Изхожда се от изискванията на клиентите, а за ефективността на системата за управление на качеството и за общата оценка на Медицински университет – Плевен като институция се съди по удовлетвореността на клиентите.

Политиката по качеството е базирана на следните основни принципи и цели:

- Ориентиране към потребителите на кадрите, подготвени от Университета, чрез непрекъснато проучване на тяхното мнение и пазара на труда.
- Системата е фокусирана върху процеса на обучение.
- Всички решения, произтичащи от прилагането на системата, се базират на реални факти.
- Системата изисква и предполага непрекъснатото повишаване на качеството на учебния процес.

Политиката по качеството се реализира чрез:

I. Създаване, съгл. изискването на чл.6. ал.4 от ЗВО, на **система за осигуряване и поддържане на качеството на обучението**, обхващаща:

- подбора на кандидат-студенти, кандидат-докторанти, кандидат-специализанти;
- процеса на обучение във всички образователно-квалификационни степени на висшето образование – магистър, бакалавър, специалист;
- обучението и подготовката за придобиване на образователна и научна степен “Доктор”;
- предлаганите различни форми на обучение – редовно, задочно, дистанционно, виртуално, вечерно и други, разрешени от законите на страната;
- следдипломното и продължаващото обучение;
- осигурените условия за мобилност на студенти, докторанти и специализанти – в самия университет, между висшите училища в страната и по света.

II. Постигане на **рационален баланс** между:

- целите и стратегическите насоки за развитие на висшето образование, определени от Болонския процес (Болоня, 1999; Саламанка, 2001; Берлин, 2003);
- ръководните принципи за осигуряване на качество в Единното европейско пространство за висше образование на Европейската асоциация за осигуряване на качество във висшето образование (ENQA) (Берген, 2005);
- националните, европейските и световните академични стандарти и правилата за добра практика при обучение и научна дейност;

- законовите и подзаконовите изисквания, определящи държавната политика във висшето образование;
- академичните свобода, автономия и самоуправление;
- реалните възможности на Университета и изискванията на пазара на образователни и научни услуги;

III. Осигуряване на **ефективност и ефикасност на системата по качеството** на базата на:

а) перманентно набиране и анализ на информация за удовлетвореността на потребностите и изискванията на клиентите на образователни и научни услуги и на свързани с тях административни и производствени услуги;

б) адекватност и поддържане професионалната квалификация на кадровия потенциал (научно–преподавателски, научно–изследователски, административен, производствен и друг персонал);

в) ресурсно осигуряване предмета на дейност на висшето училище (финансови, материално-технически, инфраструктурни, информационни ресурси);

г) съобразяване с вътрешната нормативна база на МУ – Плевен (Мандатна програма, Стратегия за развитие на висшето училище, Правилник за устройството и дейността на МУ – Плевен и др.), с изискванията на ISO 9001:2000, с критериите на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА);

д) обмяна на опит с водещи висши училища в страната, в Европа и в света;

е) сравнение с водещи европейски и световни университети;

ж) непрекъснато преразглеждане, актуализиране и усъвършенстване на университетската система по качеството.

IV. **Институционализиране и професионализиране на системата за оценяване и поддържане на качеството** чрез:

- оповестяване целите, механизмите и обхватът на дейност на системата по качеството;
- управление на документирането на процедурите във вътрешната система по качеството на обучението;
- осигуряване на прозрачност и публичност за дейността на системата, на достъпност до информацията за цялостната университетска дейност, в т.ч. за качеството на обучението;

V. **Популяризиране решенията на органите за управление и контрол на висшето училище, касаещи учебната и научно-изследователска дейности, научните резултати от разработваните университетски, регионални, национални и международни проекти, актуалните новини от академичния живот, актуализираните учебни помагала по дисциплините**, чрез:

- създаване и актуализиране на WEB страници на катедрите по всяка учебна дисциплина, съдържащи пълна информация за тематиката, преподавателите, учебните дейности, изискванията и изпитните процедури;
- оповестяване, издаване и осигуряване в библиотеката на учебна литература на конвенционални и електронни носители;
- издаване на научна периодика;
- издаване на сборници от доклади и материали на научни форуми;
- издаване на информационни бюлетени за проекти и други дейности;
- издаване на университетски вестник;
- други издания при съответни поводи и при необходимост.

VI. Достигане на **рационален баланс** (комплексна взаимовръзка, взаимодействие, взаимно допълване) **в академичен, пазарен и социален план** между:

- образователната дейност;
- научноизследователската работа;
- професионалната квалификация и израстване на кадрите;
- реализацията на университетски, регионални, национални и международни проекти;
- лечебно-диагностични и консултантски услуги;

3.2.3. Декларация на Академичното ръководство

Академичното ръководство на Медицински университет – Плевен декларира пред държавата, обществото, студентите, докторантите и работодателите, че за реализиране мисията на институцията си поставя следните стратегически цели:

А. Образователни цели – поддържане на високо качество на медицинското образование и активно участие в реализирането на единно Европейско пространство за висше образование; подготовка на конкурентноспособни за националния и европейски пазар на труда специалисти с висше образование, докторанти и специализанти в областта на медицината, общественото здраве и здравните грижи, готови да посрещнат обществените здравни потребности и да участват в подобряването на популационното здраве

Б. Научно-изследователски цели – въвеждане в медицинската и здравеопазната практика на резултатите от фундаментални и приложни научни проекти, които разкриват механизмите на здравето и болестта и подобряват ежедневната практика.

В. Обществено-ориентирани цели – оказване на достъпна, висококвалифицирана и висококачествена лечебна, диагностична консултативна и профилактична помощ и експертно-методична подкрепа

- Медицинска и здравна помощ за населението
- Експертно-методична подкрепа

Г. Организационно-ориентирани цели:

- Управление на качеството
- Икономически цели
- Социални цели

ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ТЕЗИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ Е НЕОБХОДИМО:

А. Медицински университет – Плевен да осигурява високо качество на образованието и научните изследвания чрез ефективно сътрудничество с бизнеса и обществената практика, целесъобразно използване на разполагаемите ресурси, привличане в условията на пазар и конкуренция на нови средства за развитие и активна защита на собствените интереси пред държавата и обществото.

Б. Академичното ръководство да се ангажира:

1. Да въведе, поддържа и непрекъснато усъвършенства Системата по осигуряване и поддържане на качеството, описана в настоящия Наръчник по качеството.
2. Да осигурява необходимите ресурси за функционирането на Системата по осигуряване и поддържане на качеството.

В. Академичното ръководство на Медицински университет – Плевен, уверено, че приетите цели по качеството съответстват на Политиката по качеството, да съдейства и подпомага в процеса на подобряването му Зам. Ректора по качеството и акредитацията:

Декларация на Академичното ръководство

Академичното ръководство на Медицински университет – Плевен определя за Пълномощник по качеството доц. д-р Венета Любенова Шопова, д.м. – заместник-ректор по качество на образованието и акредитацията.

3.2.4. Насоченост и специфика на целите, приоритетите и стратегията на Медицински университет – Плевен

Стратегическите цели и приоритети на МУ-Плевен са съответни на основните обществени потребности, които висшето училище удовлетворява и отговарят на потребностите от развитие и усъвършенстване на самата институция. Те са насочени към:

1. Постигане в областта на медицинското образование нивото на водещите европейски висши медицински училища при съчетаване на иновативни методи на обучение и интегриране на дипломното и следдипломно обучение с научно – изследователската и клиничната дейност на университета.

2. Разработване на фундаментални и приложни проблеми на медицинската наука и общественото здраве чрез участие в национални и международни проекти и прилагане на новото научно познание в практическото здравеопазване.

3. Утвърждаване на МУ-Плевен като център с национално значение за оказване на високоспециализирана лечебна, диагностична и профилактична медицинска помощ на населението.

4. Развитие и укрепване на новите структури на МУ и постигане на високо качество на функциониране във всички стратегически направления.

Приоритетите на Университета за постигане на образователните цели са свързани с:

- **усъвършенстване и обновяване на учебния процес** в съответствие с иновациите в медицинското образование и новостите в медицинската наука – практическа ориентираност, проблемно-базирано обучение, дистанционно обучение, интегрираност на обучението с научните изследвания, система за трансфериране на кредити, подобрена и адекватна инфраструктура за обучение, използване на модерни информационни технологии, нови форми на контрол;

- **утвърждаване на въведената система за управление на качеството на обучението** – системни оценки на учебния процес, актуализиране на стратегията за подбор и стимулиране развитието на научно-преподавателските кадри, национално акредитиране на университета и двата факултета и Европейска акредитация на факултета по общественото здраве;

- **обучение, ориентирано към студента, формиращо навици за самостоятелно учене през целия живот** и висока отговорност към професионалното самообучение – осигуряване на индивидуално ръководство на учебната и научна работа на всеки студент по време на обучението в Университета, осигуряване на подкрепа за оптимизиране на възможностите за по-нататъшна специализация и успешен преход към професионална кариера в медицината и общественото здраве, въвеждане на курсове по предложение на студентите, разработване на политика за привличане на изявени студенти и млади професионалисти в програмите за докторантура и подобряване на системата за научно-методично ръководство.

В областта на научното изследване приоритетни стратегически задачи на МУ-Плевен са:

- **усъвършенстване на институтската система за стимулиране и финансиране на индивидуални и колективни научноизследователски проекти** – идентифициране и подкрепа на сериозни интердисциплинарни изследвания, подкрепа

на академичния състав за участие в конкурси за научни проекти и специализации у нас и в чужбина, насърчаване научната дейност на студентите, възможности за научен обмен и студентска мобилност;

- **усъвършенстване на ресурсното обезпечаване на научноизследователската дейност** – осигуряване на собствено и външно финансиране на проектите, усъвършенстване на дейността на университетската библиотека и издателския център, непрекъснато усъвършенстване на материално-техническото и информационно обслужване.

Обществено-ориентираните цели на МУ-Плевен са насочени към оказването на достъпна, висококвалифицирана и високоспециализирана лечебна, диагностична, профилактична, консултативна и експертна и методична помощ за подобряване на общественото здраве. Приоритетни стратегически задачи на Университета са:

- **поддържане на високо качество на медицинската и здравна помощ, предлагана от университетските клинични специалисти** – въвеждане на нови научни методи за превенция и контрол, лечение и рехабилитация на заболяванията, подкрепа от академичния състав за клиничните и консултативни дейност;

- **разширяване предлагането на превантивни и клинични програми от Университета за общността** – здравни програми за определени популационни групи, търсене на външни партньори в реализирането на програмите, участие с местната общност и медицинските професионалисти от региона в решаването на важни общественно-здравни проблеми и осъществяване на регионалните здравни стратегии.

Приоритетните задачи, реализиращи организационно-управленските цели на МУ-Плевен включват най-важните дейности по организационното укрепване, мениджмънта, финансовото осигуряване и социалното развитие на академичната общност. Предлаганата стратегия дефинира следните приоритети:

- **развитие и утвърждаване на нови звена в структурата на МУ-Плевен** - изграждане на органите за управление на университета и факултетските структури, система за ефективна комуникация, по-нататъшно развитие на институционалната система за управление на качеството;

- **осигуряване на финансово-икономически условия за пълноценно функциониране на Медицинския университет и ефективно използване на ресурсите** – запазване на положителното съотношение между приходите и разходите на Университета, периодични финансово – икономически анализи, строги мерки за рационално и ефективно използване на финансовите средства и ресурсите, осигуряване на справедливост и прозрачност при разпределянето на ресурсите, непрекъснато изучаване и определяне на приоритетните ресурсни потребности за дейността на университета, привличане на субсидии, дарения и приходи от неправителствени организации и собствени дейности, усъвършенстване на стратегията на университета за привличане на чуждестранни студенти;

- **осигуряване на социални възможности и условия на академичния състав и студентите за пълноценно участие в реализирането на целите на университета** – изготвяне на програма за социалното развитие на университетската академична общност, поддържане и обновяване на студентските общежития, подобряване на системата за студентско самоуправление в жилищния фонд на университета, формиране на собствен финансов фонд за подпомагане на студенти и членове на академичния състав с тежки социални проблеми, разработване и внедряване на социална програма за чуждестранните студенти, улесняваща адаптацията им към начина на живот в българското общество, разширяване на възможностите за използване на почивната база и базата за активна спортна дейност от студенти и служители на университета, открит и градивен диалог по социалните въпроси със студентските, съсловните и професионални организации.

3.2.5. Синхронизиране на мисията и целите по качеството на Медицински университет – Плевен с регионалните, националните и интеграционните стратегически задачи

Мисията, целите, приоритетите и стратегията на МУ-Плевен са в пълно съответствие с националните и регионалните стратегически приоритети и цели в областта на здравеопазването. Медицинският университет се явява водеща специализирана институция в областта на медицинското образование, научните изследвания в медицината и осъществяването на медицинска и здравна помощ за населението от Северна България. Той участва с широкомащабна дейност в реализирането на националните стратегически задачи.

В мисията на МУ е посочено, в съответствие с националните стратегически цели, че висшето училище удовлетворява потребностите на обществото от обучението на здравни професионалисти, подготвени за новите условия и реалности на реформиращата се здравеопазна система и конкурентноспособни за страните от Европа и други региони на света. Университетът също така осъвременява и уеднаквява учебните си програми с тези на европейските страни и предоставя условия за непрекъснато обучение и участие в научно-изследователската дейност на лекарите и медицинските специалисти.

Обучението в Медицински университет - Плевен се провежда в съответствие със Закона за висшето образование и Единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по съответните специалности, както и в съответствие с процедурите за прием и системата за професионална подготовка и оценяване на знанията на студентите, специализантите и докторантите.

В стратегическите цели и приоритети на университета са изтъкнати дейности за разширяване на предлаганите превантивни и клинични програми за подобряване здравето на определени популационни групи с повишен здравен риск, за контрол на социално-значимите заболявания и рисковите фактори за сърдечно-съдовите болести, злокачествени новообразувания и др. Университетът поставя в своите приоритети осъществяване на методична помощ, оценка и експертно-консултативна подкрепа за здравните заведения от региона и за институциите на общественото здравеопазване.

Стратегията за развитие на Медицински университет – Плевен има за цел да очертае основните приоритети на дейността на Университета за периода 2004-2009 г., подчинени на основните обществени здравни потребности, националните стратегически задачи в областта на здравеопазването и висшето образование и изискванията, произтичащи от процесите на интеграция на страната ни с Европейския съюз.

3.2.6. Ангажменти на ръководството при планиране на качеството

На Прегледа от ръководството на Системата по качеството в съответствие със стратегическите цели и задачи на Университета се планират конкретни количествено измерими и/или оценими цели по качеството, които трябва да се преглеждат при отчитане изпълнението на планираните дейности.

Ежегодно в Медицински университет – Плевен се планират необходимите ресурси за функциониране на Системата по качеството и за процеса на непрекъснато подобряване на тази система.

3.3. Институционализация на вътрешната система по качеството

Институционализирането на вътрешната система по качеството се осъществява чрез изграждането на органи по качеството на три нива: висше училище (университет); основни и териториално изнесени звена; катедри. За всяка от структурите се специфицират основните функции, както и връзките на взаимодействие при управление на качеството.

Университетските органи по качеството допълват съществуващите структури на управление, но без да ги дублират. Възприето е съвместяване на дейностите по качество на образованието и акредитацията като взаимно свързани и взаимнозависими. На фиг.3.1. е представена органиграмата „Организационно-административна структура на СОПКО в Медицински университет – Плевен”.

На ниво висше училище (университет) се формира постоянна комисия при Академичния съвет - Университетска комисия по качество на образованието и акредитацията (УК-КОА), а на ниво основно и териториално изнесено звено (факултет, колеж) - комисия по качество на образованието и акредитацията (ККОА) на звеното.

Структурният състав на УК-КОА е утвърден с решение на Академичния съвет и включва:

Председател – Заместник-ректорът, който ресорно отговаря за качеството на образованието и акредитацията

Секретар

Членове:

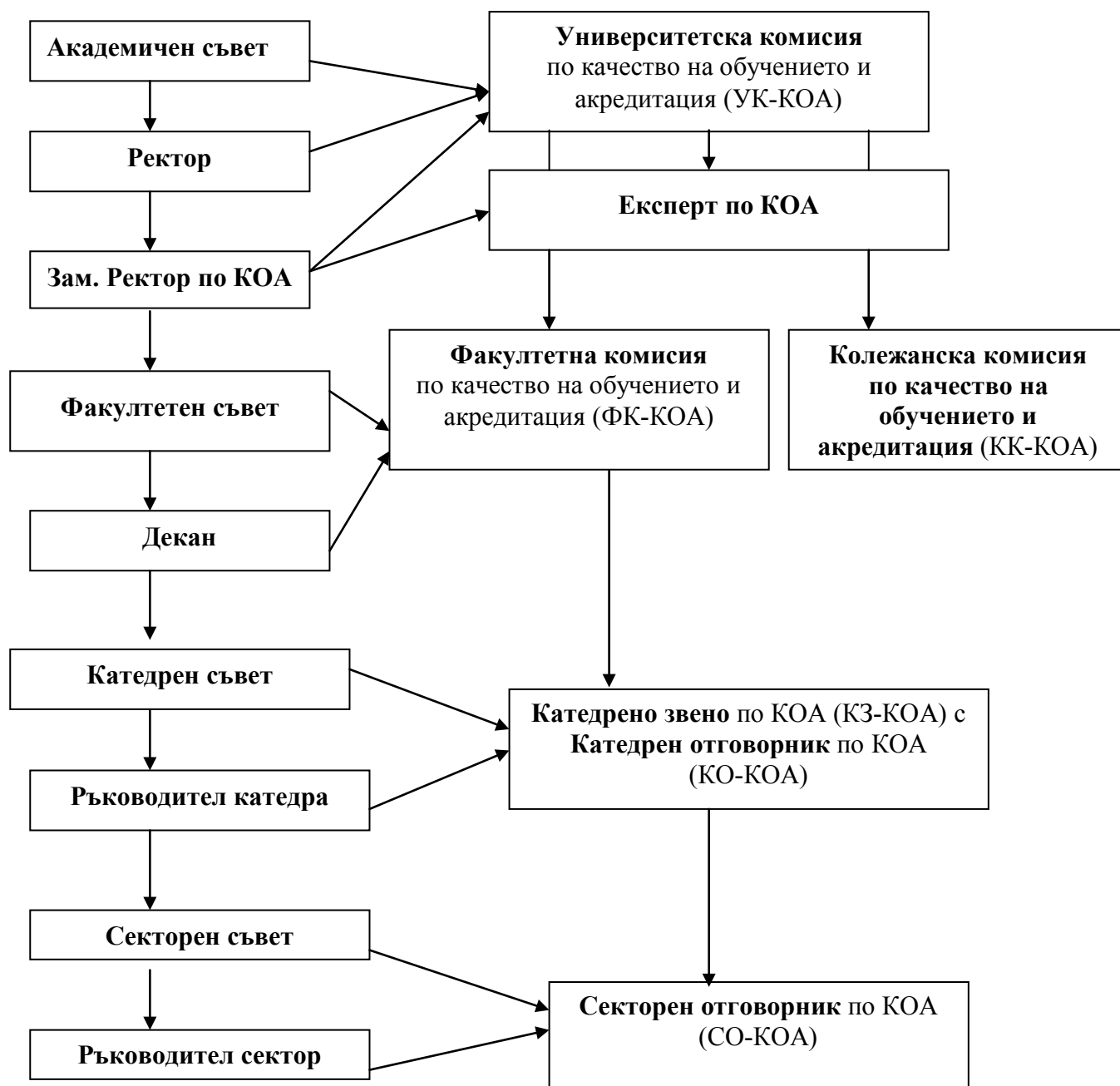
1. Зам. Ректорът по ЕИМС
2. Председателите на ФК-КОА към ФМ, ФОЗ, ФЗГ и на КК на МК
3. Началникът на Учебен отдел
4. Експертът от Центъра за СДО и университетско-болнична координация
5. Представители на докторантите, специализантите и студентите.

Персоналният състав на УК-КОА се назначава със заповед на Ректора и изпълнява функциите, определени в Наръчника по качеството.

Председател на УК-КОА е Заместник-ректорът, отговарящ за качество на образованието и акредитацията, който е пълномощник по качеството на Медицински университет-Плевен. Заместник-ректорът се подпомага от УК-КОА. Университетската комисия по качество на образованието и акредитацията обсъжда и координира дейността на основните и териториално изнесените звена и на университетските обслужващи звена по оперативни въпроси на качеството и акредитацията, провежда регулярни заседания. На ниво катедра/сектор функционират катедрени/секторни отговорници по качество на образованието и акредитацията, които наблюдават всички аспекти на учебния процес, събират и обработват информацията за качеството и акредитацията, обобщават предложенията и инициативите и предлагат съответни решения на катедрените съвети. Катедреният отговорник е член на Комисията по КОА на съответното основно звено, към което се числи катедрата.

Административното обслужване на вътрешната университетска система по качеството се изпълнява от експерт по качество на образованието и акредитацията. Дейността на Заместник-ректора, отговарящ за качеството и акредитацията се регламентира в неговата функционална характеристика, а на експерта по качество на образованието и акредитацията – в длъжностна характеристика (оформена съгласно Националния класификатор на професиите - НКП). Тези документи се съхраняват в служба “Кадри и квалификация”.

Фиг. 3.1.
ОРГАНИЗАЦИОННО-АДМИНИСТРАТИВНА СТРУКТУРА НА СОПК
В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

УК-КОА – състав:

Председател: Зам. Ректор по качество на обучението и акредитацията
Членове: 1. Председателите на ФК-КОА
 2. Секретар
 3. Началник УО
 4. Експерт от Центъра за СДО и УБК
 5. Докторант, специалист, студент

ФК-КОА – състав:

Председател: Зам. Декан/хабилитирано лице
Членове: 1. Отговорници по КОА на клиничните катедри/сектори
 2. Отговорник по КОА на предклиничните катедри/сектори

КЗ-КОА – състав:

Председател: Катедрен отговорник по КОА
Членове: Секторните отговорници по КОА

Описанието на организационната структура и на отговорностите и пълномощията съдържа:

- организационна структура (органиграми с указани административни и методични връзки и подчиненост);
- отговорности и пълномощия (приложени длъжностни характеристики и инструкции и документи относно разпределението на отговорностите).

Описанието се дава поотделно:

- по дейности;
- по структури – учебни, научни, административни, производствени, други;
- общо за висшето училище.

Органиграмата е дадена в Web сайта на висшето училище. Длъжностните характеристики, инструкции и документи относно разпределението на отговорностите се съхраняват в служба “Кадри и квалификация”.

3.4. Ресурсно осигуряване на вътрешната система по качеството

При ресурсното осигуряване на вътрешната система по качеството се акцентира върху ресурсите за информационната компонента на системата. Обзаведен е кабинет по качеството в специализирана зала. В кабинета са предвидени 3 работни места, от които 2 за ползващите кабинета (персонал по качеството, обучавани лица), едно за експерта по качеството.

В кабинета по качеството са монтирани скенер с основно предназначение - обработка на университетските анкети и мрежов принтер. Сървърът е защитен с непрекъсваемо електрозахранване (UPS).

В кабинета по качеството се провеждат следните дейности:

- обучение на персонала, обслужващ системата за управление на качеството в различните й нива (органите по качеството на нива: университет; основни звена - факултети/колежи; катедри);
- презентационна дейност във връзка с работата на вътрешната система по качество на образованието;
- подготовка на документи и записи по качеството, автоматизирана обработка на данните от университетските анкети;
- осигуряване на достъп на лицата от административния персонал по качеството до документацията по качеството;
- работно място на Експерта по качеството и на обслужващия администратор;
- повишаване на квалификацията и допълнително обучение на персонала по качество на обучението и на персонала по учебната работа (учебен отдел, канцеларии на основните звена, катедрени сътрудници) и от други висши училища – партньори;

За целите на проучването на студентското мнение, както и за оценката на системата по качеството от външни на университетите специалисти и работодатели, се прилага специализиран софтуер “Университетски анкети”. Той е предназначен за автоматизирана обработка на отговорите от анкетите и за създаването на документ (протокол) с резултатите. Във връзка с това са разработени: процедура за провеждане на анкетите - „Университетски анкети” и комплект от специализирани въпросници.

3.5. Управление на документирането на вътрешната система по качеството

Документирането на документите по качеството се изгражда на следните нива:

- Ниво А – Наръчник по качеството;
- Ниво В – Процедури по управление на качеството;
- Ниво С1 – Работни инструкции (в т.ч. учебни планове и програми);

Ниво С2 – Оперативни документи (списъци, планове, формуляри, справки), които след тяхното попълване се използват като записи по качеството.

Документите, имащи отношение и оказващи влияние върху качеството на образованието, се считат за документи по качеството. Към тях се отнасят:

- национални законови и подзаконови нормативни актове, отнасящи се до висшето образование (*Приложение 0.2*);
- вътрешни нормативни актове на Медицински университет – Плевен (*Приложение 0.3*);
- процедури по качеството: Инstrukция за разработване и управление от системата за осигуряване и поддържане на качеството, Университетски анкети, Организация на обучението, Управление и разработване на учебни планове и програми, Оперативно управление на средствата за мониторинг и измерване на резултатите от обучението, Одити, Осигуряване на ресурси инфраструктура и работна среда, Документиране и управление на документите от СОПКО, Управление на системата по качество на обучението и др. (*Приложение 0.4*);
- записи по качеството (*Приложение 0.5*).

Наръчникът по качеството е основният документ, описващ процесите и методите за управление на качеството, връзките и взаимодействието и документирането при управление на качеството. Наръчникът е утвърден от Академичния съвет на Медицински университет - Плевен с протокол № 19 от 27.11.2006 г. Той е документ с контролиран достъп и се намира в рубрика “Качество на образованието и акредитация” в Локалната мрежа на висшето училище. В Локалната мрежа могат да се намерят и ползват и всички останали документи и записи (съгласно *Приложения 0.2;0.3;0.4;0.5*).

Документите се изграждат по структура, обем и съдържание чрез задаване на:

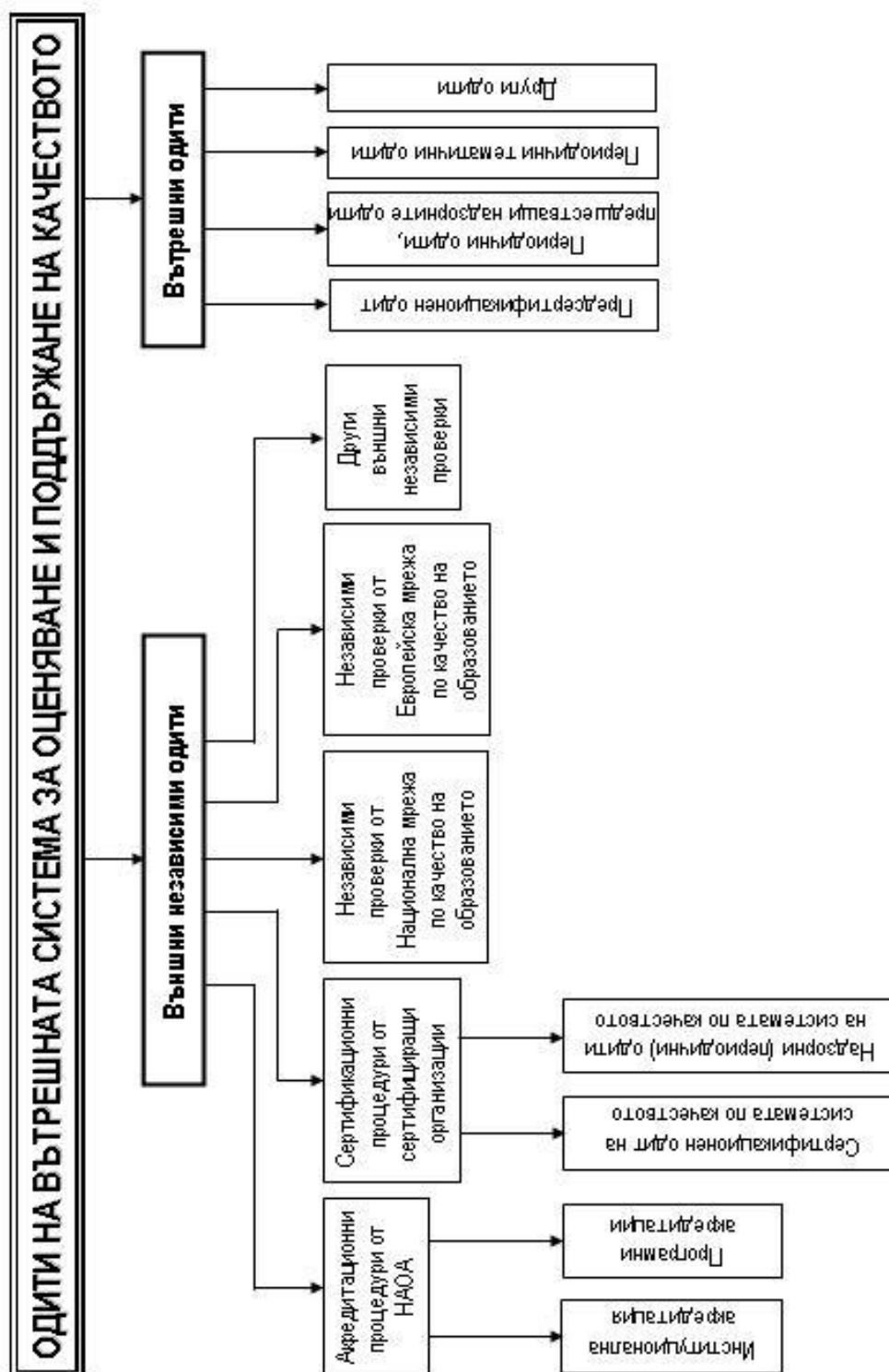
- необходимите разграничения по нива;
- йерархията на документите;
- акцента, който се поставя във връзка с функционирането на системата по качеството.

Създават се:

- **номенклатура на документите**, класифицирани по структура, предназначение, обхват, приоритет - процедури, правила, инструкции, наредби, заповеди, формуляри, справки, записи за първична информация, други документи; (*документите се прилагат в приложение към Наръчника по качеството*);
- **система за управление на документите** (система на документооборота) – установява начина на разпространение на документите; създаването на копия и ползването им от контролирани притежатели на тези копия; поддържане на актуалното съдържание на документите; физически носител на документите; защита на документите от несанкциониран достъп; срок на съхранение на документите; унищожаване на документите. Конкретно за Наръчника по качеството се установява целесъобразен носител и защита срещу несанкциониран достъп; разпространява се само между контролирани притежатели на копия, а оригиналът се съхранява от Ректора на Медицински университет – Плевен. По принцип всички лица, имащи достъп до документи, следва да подпишат Декларация за опазване на академичната, служебната, професионалната и университетската тайна.

Регламентът за управление на документите (Системата за документооборота) е разработен в процедурата “Документиране и управление на документите от СОПКО”.

3.6. Одити на вътрешната система по качеството

Фиг. 3.2. Одити на вътрешната система по качеството

Провеждат се вътрешни и външни независими одити на вътрешната система по качеството, както и независими международни одити и експертизи.

В Медицински университет – Плевен се провеждат периодично вътрешни одити, за определяне на ефективното функциониране на Системата по качеството, в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2001.

Одитите се извършват по реда, определен в процедура “Одити”. За цялостната организация и провеждането на вътрешните одити по качеството отговаря Пълномощникът по качеството.

3.7. Измерване и оценка на изискванията и удовлетвореността

В Медицински университет – Плевен е възприета система от академични стандарти, включваща:

1. Мисия на университета и ценности, на които той държи;
2. Контролирани цели;
3. Правила на академичен живот и академичен морал във висшето училище;
4. Държавни образователни и други изисквания, формулирани в закони и подзаконни нормативни актове (имащи характер и сила на академични стандартизационни изисквания);
5. Академични стандарти по специалности и образователно-квалификационни степени:
 - общотеоретична, специална и факултативна подготовка (в т.ч. съдържание и параметри на учебните планове и програми; изисквания към технологията на обучението; степен на избираемост на дисциплини и преподаватели);
 - начини за оценяване на студентите, докторантите и специализантите и формиране на оценката: по петте бала на шестобалната система; при тестово оценяване;
 - общи необходими умения и ключови компетенции;
 - практическа подготовка, умения и професионални компетенции;
 - личностни качества, придобити във висшето училище;
 - изисквания за организация, провеждане и оценяване при дипломирането (държавния изпит, дипломната защита) ;
 - възможности и области на професионална реализация на абсолвентите;
 - академични правила за добра практика при обучението.
6. Европейски академични образователни стандарти;
7. Показатели, които висшето училище поддържа при материално-техническото осигуряване на обучението на студентите, докторантите, специализантите;

Академичните стандарти се приемат и актуализират от Академичния съвет при необходимост и при промяна на нормативната база. Те съдържат прагови характеристики, които служат за оценка на съответствието със зададената цел.

За определяне изискванията на клиентите на висшето училище и за измерване удовлетвореността им, в процедура „Университетски анкети” е регламентиран редът за събиране на необходимата информация, въпросниците, които се използват, анализът на резултатите и регулираното разгласяване на получената от него информация.

3.8. Измерване на процесите

В Медицински университет – Плевен се наблюдават и измерват различни аспекти на управленските процеси (отговорност на ръководството, определяне изискванията и удовлетвореността на клиента, коригиращи и превантивни действия),

основните процеси (учебна дейност и системата за осигуряване и поддържане на качеството на обучение) и спомагателните процеси (управление на ресурсите и закупуване) и продуктите. С помощта на събраната информация и нейния анализ трябва да се докаже способността им, а при необходимост да се предприемат корекции и коригиращи действия.

3.9. Измерване на продукта

Измерването на продукта – качество на образованието - в най-общ смисъл се съдържа в количествената оценка на определен набор от критерии. Съгласно процедурите „Оперативно управление на учебния процес” и “Оперативно управление на средствата за мониторинг и измерване на резултатите от обучението”, се оценяват учебни курсове, специалности (програми), преподаватели - чрез оценка по критерии, съгласно набор от показатели и определени теглови коефициенти.

3.10. Анализ на данните

На анализ подлежат данните, получени при определяне изискванията на клиентите, учебната дейност, система за осигуряване и поддържане на качеството на образованието, научноизследователската дейност, измерване удовлетвореността на клиентите, доставчиците, обучението, вътрешните одити, коригиращите и превантивните действия. Аналитичната информация се използва за осъществяване на Прегледа от ръководството на висшето училище, като служат за доказване на ефективността и подобряването на Системата по качеството.

3.11. Коригиращи и превантивни действия

Преподавателите и служителите на Медицински университет – Плевен, в рамките на своите отговорности и компетенции, предприемат действия за отстраняване на причините за констатирани и за потенциални несъответствия спрямо изискванията на Системата за управление на качеството. При предприемане на превантивно действие трябва да се установи характерът и тежестта на последствията на потенциалния проблем. За нормиране на необходимите действия е създадена и се прилага процедурата “Непрекъснато подобрене – коригиращи и превантивни действия”.

Жалбите и възраженията, представени в писмен вид, се завеждат по надлежния ред в университетската канцелария, като се адресират до Ректора. Последният ги пренасочва за становище и изискване на информация към ресорния Заместник-ректор и/или друго длъжностно лице. Ректорът или ресорният Заместник-ректор при необходимост провеждат лична среща с подателят на жалбата или възражението. Дава се писмен отговор, подписан от Ректора или от ресорния Заместник-ректор.

3.12. Планиране на подобряването на качеството

Непрекъснатото подобряване на качеството представлява планово развиван системен процес, който включва следните етапи:

1. Определяне на цели

Целите се определят на базата на анализ на съвременното развитие на науката и висшето образование, изискванията на клиентите и оценка на съществуващата ситуация в специалността, катедрата, факултета, университета.

2. Планиране

За всеки процес на подобряване се съставя конкретен план. Процесът на планиране включва търсене на възможни решения за постигане на целите, оценяване на тези решения, избор, след което следва изпълнение на решението и накрая контрол и оценка на изпълнението и постигнатите резултати.

Цикълът на непрекъснато подобряване се планира с цел удовлетворяване на изискванията на клиентите в най-общ смисъл, както и на другите партньори на висшето училище. За целта висшето училище:

1. Създава, въвежда и непрекъснато актуализира академичните стандарти;
2. Разработва процедури, регламентиращи администрирането, финансирането, учебната и научно-изследователската дейност, създаването на нормативна база и на документацията на висшето училище;
3. Провежда системно и регулярно оценяване (вътрешни одити) на специалностите, учебните дисциплини и преподавателите;
4. Изготвя инструментариум, регламентиращ методите, процедурите и критериите за оценяване на студентите и академичния състав;
5. При провеждане на вътрешен одит в отделните факултети и катедри включва в екипите студенти и независими одитори (от друг факултет или катедра);
6. Изисква и организира провеждането на външен одит, осигуряващ обективност, безпристрастност, безкомпромисност и справедливост при оценяването;
7. Осъществява системна обратна връзка между потребителите на кадрите на МУ – Плевен и академичното ръководство, както и между студентите и преподавателите;
8. Осигурява условия за постигане на равнопоставеност на студентите в диалога с преподавателите и академичното ръководство;
9. Съблюдава изпълнението на предписаните след вътрешен одит корекции, коригиращи и превантивни действия;
10. Осъществява контрол върху ефективността на процедурите за управление на несъответстващ продукт.

Ръководството на Медицински университет – Плевен планира етапно развитие и реализиране на вътрешната система по качеството през следващите седем години, както следва:

- до края на 2006 година: приемане на Наръчника по качеството, Правилник за управление на качеството, Правилник за дейността на Академичния съвет, Правилник за административно-стопанското обслужване, Правилник за устройството и дейността на комисията за превенция и противодействие на корепцията; Правилник за прием на студенти; Статут на вестник «Плевенска медицина»; Статут на спортния комплекс; институционално укрепване на системата за качество (в т.ч. обучение за повишаване на квалификацията на лицата, ангажирани със системата по качеството); провеждане на вътрешни одити по график, утвърден от Пълномощника по качеството; усъвършенстване на системата за анкетни проучвания; въвеждане в експлоатация на кабинет по качеството с оглед организационно-техническото и информационното осигуряване на Системата по качеството; Създаване на УК-КОА и ФК-КОА; Изработване и предаване на доклада за програмна акредитация на специалността «Медицина» в НАОА .

- през 2007 година: количествена оценка на състоянието на вътрешната система по качеството съгласно критериите и показателите и чрез специализирани анкети със студентите и преподавателите; сравнение на получените резултати с тези от предходната година; доразвиване и усъвършенстване на системата по качеството с оглед обективизиране на резултатите по качеството и провеждане на адекватни превантивни и коригиращи действия; Приемане на Правилник за информационното обслужване и Правилници за дейността на факултетните съвети; подготовка на проект за разкриване на специалности от регулираните професии (медицинска сестра, акушерка) във ФОЗ; изготвяне на проект за разкриване на трети факултет „Здравни грижи” към МУ-Плевен; подготовка за програмна акредитация на обучението по образователна и научна степен „доктор” по научни специалности

- през 2008 година: подготовка на институционална акредитация на МУ-Плевен; подготовка за програмна акредитация на обучението по образователна и научна степен „доктор“ по други научни специалности; подготовка за програмна акредитация в професионално направление „Обществено здраве“; мониторинг и усъвършенстване на вътрешната система за качеството; разработка на нови процедури и актуализиране на наличните от системата за осигуряване и поддържане качеството на обучението; издигане на одитите на качествено по – високо ниво.

- през 2009 година – да продължи работата по подготовката на необходимата документация по ОНС „доктор“ по научни специалности и други акредитационни процедури; при изготвянето на годишния график за одитите да се включат звена, показали по-слаби резултати при предходно одитиране; да се организират и проведат анкетни проучвания, чиито резултати бъдат представени пред Академичния съвет и оповестени в web-site на МУ-Плевен; при промени в националната нормативна уредба и в структурата на ВУ, своевременно да се актуализират вътрешните нормативни актове и организационните процедури на СОПК; при кадрови промени (преподаватели, студенти, докторанти и др.), да се актуализира състава на Комисиите по качеството на ниво университет, факултет, колеж и на одитиращите екипи.

- през 2010 година – да продължи работата по различните акредитационни процедури; да продължи колаборацията със звената и им се оказва методична помощ при подготовката на докладите-самооценка и доказателствения материал, изисквани по съответните акредитационни процедури; да се организират посещенията на ЕГ от НАОА в МУ-Плевен във връзка с различните акредитационни процедури; да се актуализира структурата и съдържанието на анкетните карти с оглед повишаване надеждността и валидността на получената информация; да се разработят нови процедури и/или да се актуализират наличните от системата за осигуряване и поддържане качеството на обучението.

- през 2011 година – подготовка за програмна акредитация на обучението по ОНС „доктор“ по други научни специалности; осигуряване на методична помощ на звената при изготвяне на необходимата документация, изисквана по акредитационните процедури; организиране на посещенията на експерти от НАОА в МУ-Плевен; провеждане на анкетни проучвания сред преподаватели, студенти, кандидат-студенти и докторанти и обсъждане на получените резултати на съответните нива (катедрен съвет, факултетен/колежански съвет, академичен съвет); одитиране на звена, съгласно приетия годишен график; осигуряване на непрекъсната обратна връзка с потребители на кадри.

- през 2012 година – да се изготви Програма за развитие на компетентността и конкурентността в МУ-Плевен въз основа на новата система от критерии, утвърдена от НАОА; да се подготви и депозира в НАОА необходимата документация, изисквана по съответните акредитационни процедури; да се организира и проведе обучение, насочено към повишаване на информираността на отговорниците по КОА за международния стандарт БДС EN ISO 9001:2000, внедрената СОПК и основната документация на вътрешната система по качество; да се организира и проведе сертификационен курс за вътрешни одитори; да се проведе обучителен курс на тема „Университетски системи по качеството“; да се поддържа и обновява рубриката „Акредитация“ в сайта на МУ-Плевен; да се организират и провеждат регулярно вътрешните одити на катедрите и секторите, съгласно изготвения годишен график; да се организира провеждането на външен одит на СОПК от Експерта по качеството на ТУ – Русе; да се актуализират университетските анкетни карти с оглед постигането на по-добра отчетност при обобщаването на данните; да се анализира приложимостта и ефективността на организационните процедури на СОПК; да се изготви проект на електронна Карта за НПС и докторанти, която да се предложи на програмистите, разработващи АИС на МУ-Плевен.

3.13. Процедури за предприемане действия във връзка и по повод на резултатите от програмната акредитация, както и от други външни независими проверки

Съществено внимание се обръща на направените забележки и препоръки в докладите на експертните комисии за институционална и програмни акредитации. Към искането за откриване на процедура за институционална акредитация се прилага Информация за предприети действия за изпълнение на препоръките във връзка и по повод на резултатите от предходната институционална акредитация. В нея са специфицирани препоръките на Акредитационния съвет на НАОА. В Информацията се отразява изпълнението на тези препоръки.

По отношение направените забележки и препоръки в докладите на експертните комисии за програмна акредитация и от Акредитационния съвет (респ. на постоянните комисии по съответните науки) на НАОА е предвидена процедура, съдържаща за всяка специалност/професионално направление реализиране на следните мерки: специфициране на забележките и препоръките; набелязване на срокове и отговорници за изпълнението и контрола при изпълнението им; ежегодна проверка за това съответният проблем да не се яви отново. Поддържа се и Регистър на акредитационните процедури.

3.14. Вътрешна комуникация

Вътрешната комуникация между различните нива и длъжности във вътрешната система по качеството се осъществява съгласно: органограма на фиг. 3.1; функционалните и длъжностните характеристики на преподавателите и служителите; заповеди на ръководството; протоколи от събрания и съвети; информационни съобщения; заседания, съвещания; рубрика "Качество на образованието и акредитация" в страницата на университетската компютърна мрежа.

4. Основни процеси

4.1. Учебен и учебно-изследователски процес

- 4.1.1. Обща структура на учебния и учебно-изследователския процес при различните форми на обучение, различните образователно-квалификационни степени (бакалавър, магистър, професионален бакалавър), образователна и научна степен "Доктор".
- 4.1.2. Организация на учебния процес на преподавателите, студентите, докторантите, специализантите
- 4.1.3. Приемане на студенти, докторанти, специализанти.
- 4.1.4. Структура, организация и съдържание на учебната документация (учебни планове и програми). Процедури за одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (учебни планове и програми)
- 4.1.5. Работа с мотивираните студенти
- 4.1.6. Практическо обучение
- 4.1.7. Методи на преподаване и оценяване на постиженията на студентите. Ръководство и контрол на процесите на оценяване.
- 4.1.8. Мобилност на студентите. Система за натрупване и трансфер на кредити
- 4.1.9. Повишаване на квалификацията и допълнително обучение
- 4.1.10. Дипломиране на студентите (държавни изпити, дипломни защиты). Издаване на дипломи и европейски дипломни приложения.

4.2. Научноизследователски и учебно-производствен процес

- 4.2.1. Обща структура на научно-изследователския и учебно-производствения процес
- 4.2.2. Работа по вътрешни, национални и международни изследователски проекти
- 4.2.3. Издателска и информационна дейност и реализация на творчески изяви на академичния състав, студентите и докторантите
- 4.2.4. Нормативна уредба и организация на дейността на научно-изследователските и учебно-производствените звена

4.3. Процеси на управление на кадровото развитие на академичния състав

- 4.3.1. Обявяване на конкурси за научно-преподавателски кадри
- 4.3.2. Назначаване на преподаватели
- 4.3.3. Профил и квалификация на научно-преподавателския състав
- 4.3.4. Научен и художественотворчески потенциал за развиване на дейност в основните области на науката и техниката
- 4.3.5. Обучение, квалификация, преквалификация, чуждоезиково обучение
- 4.3.6. Система за атестиране на академичния състав
- 4.3.7. Мотивация на академичния състав за качествена работа

4.4. Процеси на сътрудничество с други висши училища и организации. Международни контакти при обучението и творческата дейност

- 4.4.1. Договорно-правни основи на сътрудничеството и международните контакти
- 4.4.2. Нормиране и организация на дейността на служба "Международно сътрудничество"
- 4.4.3. Система за отчитане на резултатите от сътрудничеството и международните контакти
- 4.4.4. Организация на мобилността на преподаватели и студенти

4.5. Спомагателни процеси

- 4.5.1. Поддръжка, управление и развитие на материалната база
- 4.5.2. Материално-техническа осигуреност на обучението (учебни зали, лаборатории, работилници за практическо обучение, компютърни зали за специализиран и свободен достъп, технически средства за обучение, лабораторни уредби и съоръжения, други)
- 4.5.3. Управление на финансовите ресурси; финансова самостоятелност на звената на висшето училище
- 4.5.4. Инфраструктура
- 4.5.5. Човешки ресурси – служители, помощно-технически, административен, производствен персонал (подбор, назначаване, атестиране, материално стимулирани, мотивиране)
- 4.5.6. Здравословни и безопасни условия на труд; условия за спорт и отдих
- 4.5.7. Закупуване (предложения за поемане на финансово задължение, обществени поръчки, организация на доставките, гаранционно и извънгаранционно обслужване)

5. Използвани термини и определения

5.1. Термини, свързани с качеството на образованието

5.1.1. Качество

а) степента, до която съвкупност от свойства и присъщи характеристики (състояние и получени резултати) на оценявания обект (звено, структура, процес, дейност), съответства на динамично променяща се цел, потребност или очакване (мисия на Университета, академичен стандарт, цел на специалност или учебна дисциплина и т.н.).

б) степен на удовлетвореност на клиента.

5.1.2. Клиенти на висшето училище: студенти, докторанти, специализанти; обществото и държавата; корпоративни клиенти; професионални общности (гилдии); международни организации.

5.1.3. Удовлетвореност на клиента - възприятието на клиента за степента, до която неговите потребности или очаквания са били изпълнени.

5.2. Термини, свързани с управлението на висшето училище

5.2.1. Академично ръководство – ректор, заместник-ректори и председател на университетската комисия по качеството на образованието

5.2.2. Ръководство на основното звено – декан/директор, зам. декани и председател на комисията по качеството на основното звено

5.2.3. Катедрено ръководство – ръководител, зам. ръководител и отговорник по качеството на катедрата

5.2.4. Мисия на висшето училище – определя основното, дългосрочното в стратегията, посоките на развитие, призванието, направлението на главните усилия, посланието, което висшето училище отправя към бъдещите си клиенти; мисията разграничава висшето училища от другите висши училища.

5.2.5. Цели на висшето училище – разшифроват мисията. Те включват:

- качеството на подготовката на студентите;
- овладяване на съвременните постижения на науката, знанията и уменията;
- използването на модерни методи, средства и технологии за обучение;
- личностното интелектуално израстване и развитие на студента;
- хармонизиране с Европейското образователно пространство;
- благосъстоянието на академичния състав и студентите;
- финансовата стабилност на висшето училище.

Мисията и целите периодично се преглеждат и при необходимост - актуализират и привеждат в съответствие с новите изисквания на клиентите.

5.2.6. Политика по качеството - общи намерения и насоки на организацията по отношение на качеството, официално изразени от висшето ръководство; тя е временен процес, поддържащ мисията (напр. Мандатната програма)

5.2.7. Цел по качеството - това, към което се стремим или което трябва да бъде постигнато по отношение на качеството

5.2.8. Система за управление на качеството - съвкупност от елементи и отношения между тях за утвърждаване и реализация на политиката и за постигане на целите по качеството. Системата може да бъде разложена на устойчива функционална съвкупност от обекти (елементи), свързани чрез целево взаимодействие и/или взаимозависимост и със свойства, които не

се съдържат като цяло в нито една нейна съставна част при какво да е делене на части.

5.2.9. Управление на качеството на образованието - въздействие върху факторите, от които зависи качеството на образованието, за да се измени полученото състояние и се приведе в съответствие със зададеното. Управлението включва контрол и оценяване на постиганото качество, създаване на условия и предпоставки и механизми за въздействия.

5.2.10. Планиране на качеството - част от управлението на качеството, насочена към определяне на целите по качеството и на необходимите оперативни процеси и съответните ресурси за постигане на целите по качеството.

5.2.11. Осигуряване на качеството на образованието - част от управлението на качеството, насочена към създаване на увереност, че изискванията за качеството ще бъдат изпълнени. Предполага "сътворяване на качеството" във всички етапи и във всички компоненти и процеси, свързани с образованието.

5.2.12. Измерване – съвкупност от действия, които имат за цел да се определи една стойност на дадена величина.

5.2.13. Оценяването на качеството

а) определяне (най-добре количествено) на достигнатото равнище на качеството по възприети методи, механизми, критерии и показатели;

б) преглед на състоянието на дадено звено или дейност с цел установяване равнището на достигнатото качество.

5.2.14. Контрол на качеството - събиране на достоверни данни за състоянието и резултатите от обучението, анализ на информацията и доказателствата, съдържащи се в тях, и използването им с цел управление на качеството.

5.2.15. Подобряване на качеството - част от управлението на качеството, насочена към повишаване на способността за изпълнение на изискванията за качеството.

5.2.16. Система за управление на качеството във висшето училище – относително устойчива функционална съвкупност от университетски обекти и дейности, свързани чрез целево взаимодействие и/или взаимозависимост, чрез която се цели постигането на зададено качество.

5.2.17. Системата за оценяване и поддържане на качеството на образованието е устойчива целева съвкупност от:

– академични органи и звена на всички университетски равнища,

– взаимовръзки и взаимодействия между тях,

– нормативи, механизми, процедури, процеси и правила за тяхното протичане, която, в условията на ограничения, разполага с интелектуални, властови, материални и финансови ресурси за оценяване и поддържане качеството на образованието в университета в съответствие със зададеното.

5.2.18. Поддържането на качеството е такова управление на качеството, при което то се поддържа в постоянно съответствие с поставените цели и академични стандарти, а те непрекъснато се обновяват в съответствие с изискванията на пазара и клиентите.

5.2.19. Показатели за качество $\Pi_1, \Pi_2, \dots, \Pi_m$ - гледни точки на систематизацията на данните и сведенията за състоянието и резултата от

обучението; “информационни прозорци”, които съдържат систематизирани сведения за оценката на обучението и създават обективна база за количествени и качествени анализи.

5.2.20. Критерии за качеството:

- 1.** мярка, чрез която се установява съответствието (или несъответствието) на състоянието (резултатите) с академични стандарти или изисквания утвърдени (най-добре прагови стойности);
- 2.** гледна точка на оценяването (аспект, област на оценяване); прилага се за оценяване на специалности, учебни дисциплини, преподаватели, форми и степени на обучение и др.

5.3. Термини, свързани с документацията по качеството

5.3.1. Наръчник по качеството на образованието – документ, описващ системата по качество на образованието

5.3.2. Документ – информация и нейните носители

5.3.3. Запис – формуляри и други материали, съдържащи постигнати резултати или предоставящи доказателства за извършени дейности.

5.4. Термини, свързани с одит на системата по качеството

5.4.1. Одит - системен, независим и документиран процес за получаване на доказателства от прегледа и обективното им оценяване, за да се определи степента, до която са изпълнени критериите на прегледа.

5.4.2. Одитор - лице, което има компетентност да провежда одит.

5.4.3. Екип от одитори - един или няколко одитори, които провеждат одит.

6. Промени в Наръчника по качеството

Регистрират се всички промени на Наръчника по качеството като цяло, на определени страници и текстове. Отговорност за това носи заместник-ректорът, отговарящ за качеството и акредитацията във висшето училище.

7. Списък на контролираните притежатели и на имащите достъп

Оригиналът на Наръчника по качеството и оригиналите на процедурите по качеството се съхраняват от заместник-ректорът, отговарящ за качеството и акредитацията.

Достъп до тези документи имат всички ръководители на основни звена (катедри, сектори, центрове, департаменти)

7. Приложения (процедури и други документи, свързани с прилагането на Наръчника по качеството).

- **Приложение 0.1.** Структура на Медицински университет – Плевен
- **Приложение 0.2.** Списък на националните законови и подзаконови нормативни актове, отнасящи се до висшето образование
- **Приложение 0.3.** Списък на вътрешните нормативни актове на МУ – Плевен;
- **Приложение 0.4.** Списък на процедурите по качество в МУ-Плевен
- **Приложение 0.5.** Списък на записите по качеството в МУ-Плевен

Настоящият **Наръчник по качеството** е обект, защитен по **Закона за авторското право и сродните му права**. Не се разрешава копирането и отпечатването му цялостно и/или на части. Решение за размножаването и предоставянето на длъжностни лица на **Наръчника по качеството** може да вземе само Ръководството на Медицински университет - Плевен.

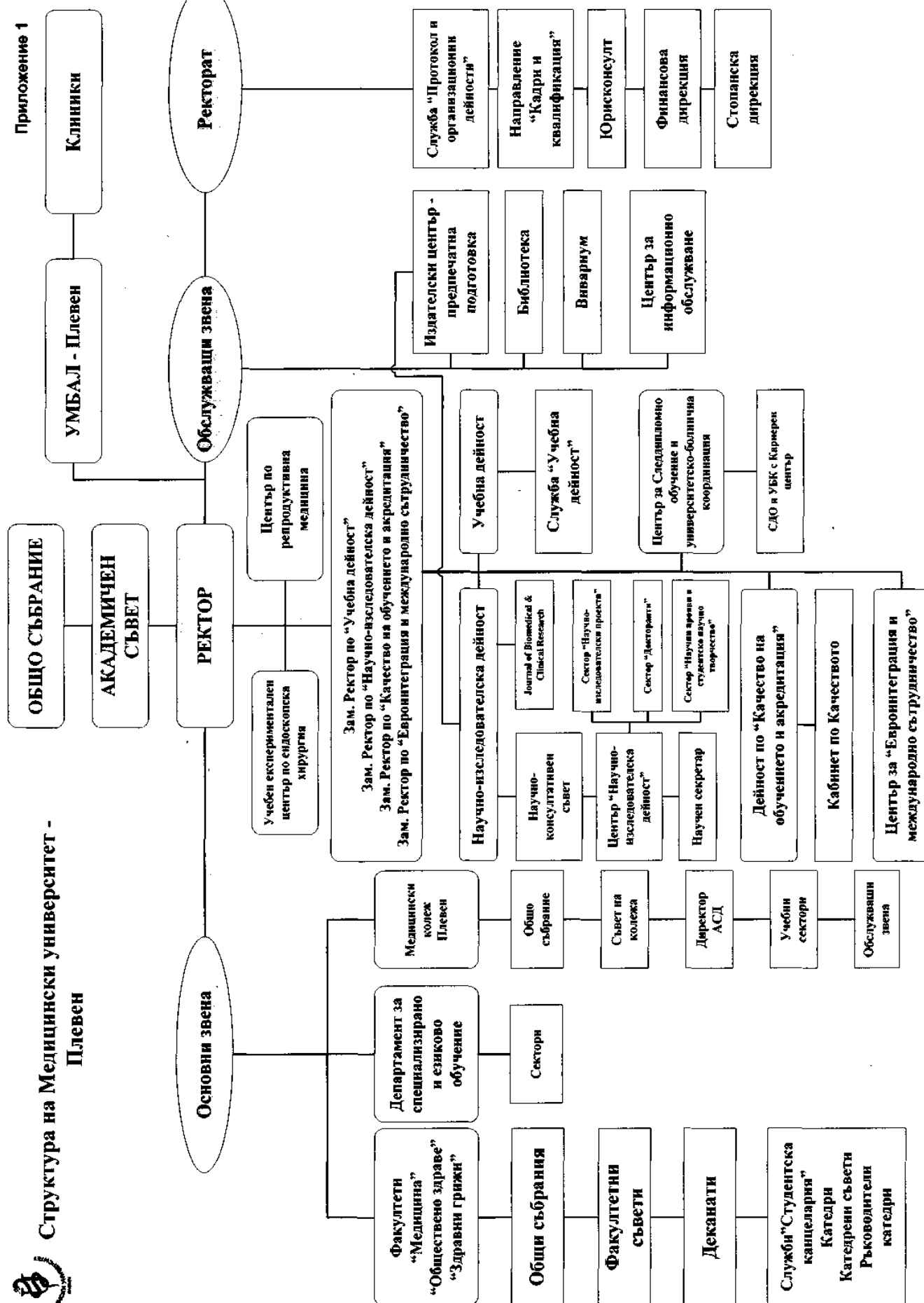
Длъжностните лица от Медицински университет – Плевен, имащи достъп и прилагащи служебно настоящия **Наръчник по качеството**, са негови контролирани притежатели и нямат право да го използват за консултантски цели или да го предоставят на трети лица.

Авторското право на Наръчника по качеството е на:

© Висше училище Медицински университет – Плевен

© Наръчник по качеството на Медицински университет – Плевен

Приложение 1

Приложение 0.2.

СПИСЪК НА НАЦИОНАЛНИТЕ ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ВИШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

№	НОРМАТИВЕН АКТ
1.	Закон за висшето образование (Обн. ДВ бр. 112/1995), (посл. изм. ДВ бр., 99/2011)
2.	Закон за развитието на академичния състав в Република България (Обн. ДВ бр. 38/2010), (посл. изм. ДВ бр. 101/2010)
3.	Правилник за прилагане на Закон за развитието на академичния състав в Република България (Обн. ДВ бр. 75/2010), (посл. изм. ДВ бр. 9/2012)
4.	Постановление № 125 на МС/24.06.2002 г. за утвърждаване на Класификатор на областите на висше образование и професионални направления (Обн. ДВ бр. 64/2002), (посл. изм. ДВ бр. 94/2005)
5.	Заповед № 114-111/05.03.1990 г. за утвърждаване Класификация на специалностите на научните работници в Република България (Обн. ДВ бр. 34/1990), (посл. изм. ДВ бр. 81/1995)
6.	Решение № 619 на МС за приемане на Списък на регулираните професии в Република България (Обн. ДВ бр. 61/2009), (посл. изм. ДВ бр. 30/2012)
7.	Постановление № 117 на МС от 16.05.2009 г. за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2009-2010 г. (Обн. ДВ бр. 39/2009 г.), (посл. изм. ДВ бр. 79/2009)
8.	Постановление № 90 на МС/26.05.2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации (Обн. ДВ бр. 44/2000), (посл. изм. ДВ бр. 96/2011)
9.	Наредба за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България (Обн. ДВ бр. 40/2000), (посл. изм. ДВ бр. 79/2009)
10.	Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист" (Обн. ДВ бр. 76/2002), (посл. изм. ДВ бр. 79/2003)
11.	Наредба за единните държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" за образователно-квалификационна степен "магистър" (Обн. ДВ бр. 94/2005), (посл. изм. ДВ бр. 87/2008)
12.	Наредба за единните държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалностите от професионално направление "Здравни грижи" за образователно-квалификационна степен "професионален бакалавър по..." (Обн. ДВ бр. 87/2008)
13.	Наредба за единните държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалността "Управление на здравните грижи" за образователно-квалификационните степени "магистър" и "бакалавър" от професионално направление "Обществено здраве" (Обн. ДВ бр. 70/2006), (посл. изм. ДВ бр. 87/2008)
14.	Наредба за единните държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалностите "Медицинска сестра" и "Акушерка" за образователно-квалификационна степен "бакалавър" (Обн. ДВ бр. 95/2005), (посл. изм. ДВ бр. 88/2010)
15.	Наредба за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища (Обн. ДВ бр. 69/2010), (посл. изм. ДВ бр. 102/2011)
16.	Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища (Обн. ДВ бр. 99/2004)
17.	Наредба № 21/30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища (Обн. ДВ бр. 89/2004)
18.	Закон за насърчаване на научните изследвания (Обн. ДВ бр. 92/2003), (посл. изм. ДВ бр. 99/2011)
19.	Постановление № 35 на МС/27.02.2008 г. за определяне на диференцирани нормативи по научни специалности за издръжка на обучението за един докторант в организациите по чл. 47, ал. 1 от Закона за висшето образование (Обн. ДВ бр. 26/2008)
20.	Наредба № 34/29.12.2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (Обн. ДВ бр. 7/2007), (посл. изм. ДВ бр. 60/2011)
21.	Наредба № 15/02.07.2008 г. за придобиване на специалност „Обща медицина“ от общопрактикуващите лекари (Обн. ДВ бр. 63/2008)
22.	Наредба за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища (Обн. ДВ бр. 75/2004), (посл. изм. ДВ бр. 33/2011)
23.	Наредба № 9/08.08.2003 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на висшите училища научна или художественотворческа дейност (Обн. ДВ бр. 73/2003), (посл. изм. ДВ бр. 74/2009)
24.	Закон за държавната собственост (Обн. ДВ бр. 44/1996), (посл. изм. ДВ бр. 47/2011)
25.	Наредба за изискванията към алгоритмите за създаване и проверка на квалифициран електронен подпис (Обн. ДВ бр. 71/2011)
26.	Закон за обществените поръчки (Обн. ДВ бр. 28/2004), (посл. изм. ДВ бр. 38/2012)
27.	Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки (Обн. ДВ бр. 53/2006), (посл. изм. ДВ бр. 20/2012)
28.	Наредба за възлагане на специални обществени поръчки (Обн. ДВ бр. 80/2004), (посл. изм. ДВ бр. 22/2011)
29.	Закон за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси (Обн. ДВ бр. 94/2008), (посл. изм. ДВ бр. 101/2010)

	38/2012)
30.	Наредба за служебните командировки и специализации в чужбина (Обн. ДВ бр.50/2004), (посл. изм. ДВ бр. 106/2011)
31.	Кодекс на труда
32.	Етичен кодекс на българските учени за превенция и борба с биотероризма

Приложение 0.3.

СПИСКЪК НА ВЪТРЕШНИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МУ – ПЛЕВЕН

№	Нормативен акт	Актуална редакция дата
I. СТРАТЕГИИ И ПРОГРАМИ:		
1.	Стратегия за развитие и дейност на МУ – Плевен, <i>SR 01-V03-09.11.2009</i>	АС влиза в сила от 09.11.2009 г.
2.	Програма за развитие на компетентността и конкурентноспособността в МУ – Плевен, <i>SR/PR 02-V01-12.03.2012</i>	АС влиза в сила от 12.03.2012 г.
II. МАНДАТНИ ПРОГРАМИ:		
1.	Мандатна програма на МУ - Плевен	ОС влиза в сила от 11.12.2008 г.
2.	Мандатна програма на ФМ към МУ - Плевен	ОС влиза в сила от 13.03.2009 г.
3.	Мандатна програма на ФОЗ към МУ - Плевен	ОС влиза в сила от 12.05.2009 г.
4.	Мандатна програма на ФЗГ към МУ - Плевен	ОС влиза в сила от 19.02.2009 г.
5.	Мандатна програма на МК към МУ - Плевен	ОС влиза в сила от 26.03.2009 г.
III. ПРАВИЛНИЦИ:		
1.	Правилник за устройството и дейността на Медицински университет – Плевен, <i>PL 01-V06-14.04.2011</i>	ОС влиза в сила от 14.04.2011 г.
2.	Правилник за дейността на Академичния съвет, <i>PL 02-V01-09.11.06</i>	АС – 30.10.06 г. влиза в сила от 09.11.2006 г.
3.	Правилник за устройството и дейността на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството, <i>PL 03-V01-26.06.2006</i>	АС влиза в сила от 26.06.2006 г.
4.	Правилник за организацията на учебния процес в Медицински университет – Плевен, <i>PL 04-V03-02.04.2007</i>	АС влиза в сила от 02.04.2007 г.
5.	Правилник за провеждане на държавен стаж на студентите по специалност „медицина“ в Медицински университет – Плевен, <i>PL 05-V02-15.06.2000</i>	ОС влиза в сила от 15.06.2000 г.
6.	Правилник за организацията и управлението на научно-изследователската дейност в МУ – Плевен, <i>PL 06-V02-25.03.2008</i>	АС влиза в сила от 25.03.2008 г.
7.	Правилник за устройството и дейността на отдел „Международни връзки“, <i>PL 07-V01-29.09.2003</i> , <i>Забележка: Нормативният акт е недействащ, поради несъществуващото звено към структурата на МУ – Плевен</i>	АС влиза в сила от 29.09.2003 г.
8.	Правилник за приемане и обучение на докторанти в МУ – Плевен, <i>PL 08-V01-01.02.2006</i> , <i>Забележка: Нормативният акт е недействащ, поради отмяната на ЗНСЗ и Наредбата за ДИ за приемане и обучение на докторантите</i>	АС – 30.01.2006 г. влиза в сила от 01.02.2006 г.
9.	Правилник за атестиране на научно-преподавателския състав на МУ – Плевен, <i>PL 09-V02-27.11.2006</i>	АС влиза в сила от 27.11.2006 г.
10.	Правилник за прием на студенти в МУ – Плевен, <i>PL 10-V01-25.09.2006</i>	АС влиза в сила от 25.09.2006 г.

11.	Правилник за устройството и дейността на библиотеката на МУ – Плевен, <i>PL 11-V03-24.09.2012</i>	АС влиза в сила от 24.09.2012 г.
12.	Правилник за устройството и дейността на издателски център на МУ – Плевен, <i>PL 12-V03-18.10.2004</i>	АС влиза в сила от 18.10.2004 г.
13.	Правилник за дейността на Контролния съвет в МУ – Плевен, <i>PL 13-V02-23.03.2006</i>	ОС влиза в сила от 23.03.2006 г.
14.	Правилник за дейността на омбудсмана на МУ – Плевен, <i>PL 14-V01-23.03.2006</i>	ОС влиза в сила от 23.03.2006 г.
15.	Правилник за устройството и дейността на Комисията за превенция и противодействие на корупцията, <i>PL 15-V01-25.09.2006</i>	АС влиза в сила от 25.09.2006 г.
16.	Правилник за дейността на Комисията по етика на научно-изследователската дейност в МУ – Плевен, <i>PL 16-V01-31.05.2004</i>	АС влиза в сила от 31.05.2004 г.
17.	Правилник за организацията и дейността на студентски съвет на МУ – Плевен, <i>PL 17-V01-29.06.2006</i>	АС влиза в сила от 29.06.2006 г.
18.	Правилник за административно-стопанската дейност на МУ – Плевен , <i>PL 18-V01-27.11.2006</i>	АС влиза в сила от 27.11.2006 г.
19.	Статут на спортния комплекс на МУ – Плевен, <i>PL/ST19-V01-27.11.2006</i>	АС влиза в сила от 27.11.2006 г.
20.	Правилник за вътрешния ред и правила за ползване на студентски стол и общежития, <i>PL 20-V01-12.04.2004</i>	АС влиза в сила от 12.04.2004 г.
21.	Правилник за дейността на факултетния съвет на Факултет „Медицина“ към МУ – Плевен, <i>PL 21-V01-21.12.2006</i>	ФС влиза в сила от 21.12.2006 г.
22.	Правилник за дейността на факултетния съвет на Факултет „Обществено здраве“ към МУ – Плевен, <i>PL 22-V02-10.07.2009</i>	ФС влиза в сила от 17.06.2009 г.
23.	Правилник за устройството и дейността на Медицински колеж – Плевен, <i>PL 23-V04-19.09.2011</i>	АС влиза в сила от 19.09.2011 г.
24.	Правилник за устройството и дейността на Медицински колеж – Русе, <i>PL 24-V01-10.12.2004</i> , <i>Забележка: Нормативният акт е недействащ, поради несъществуващото основно звено към структурата на МУ – Плевен</i>	ОС влиза в сила от 10.12.2004 г.
25.	Правилник за устройството и дейността на Медицински колеж – Велико Търново, <i>PL 25-V02-10.03.2005</i> , <i>Забележка: Нормативният акт е недействащ, поради несъществуващото основно звено към структурата на МУ – Плевен</i>	ОС влиза в сила от 10.03.2005 г.
26.	Вътрешен правилник за академичен обмен на студенти и администриране на ECTS на МУ – Плевен, <i>PL 26-V01-28.11.2005</i>	АС влиза в сила от 28.11.2005 г.
27.	Статут на вестник „Плевенска медицина“ на МУ – Плевен, <i>PL/ST 27-V01-27.11.2006</i>	АС влиза в сила от 27.11.2006 г.
28.	Правилник за устройството и дейността на Център за кариерно развитие на МУ – Плевен, <i>PL 28-V01-02.04.2007</i>	АС влиза в сила от 02.04.2007 г.
29.	Правилник за организацията и управлението на Journal of Biomedical and Clinical research на Медицински университет – Плевен, <i>PL 29-V02-09.11.2009</i>	АС влиза в сила от 09.11.2009 г.
30.	Правилник за организацията и управлението на Департамент за езиково и специализирано обучение в Медицински университет – Плевен, <i>PL 30-V02-29.10.2012</i>	АС влиза в сила от 29.10.2012 г.

31.	Правилник за работата на Колежански съвет на Медицински колеж в МУ – Плевен, <i>PL 31-V02-28.09.2009</i>	АС влиза в сила от 28.09.2009 г.
32.	Правилник за организацията и управлението на дейността по Европейска интеграция и международно сътрудничество в МУ – Плевен, <i>PL 32-V01-27.04.2009</i>	АС влиза в сила от 27.04.2009 г.
33.	Правилник за устройството и дейността на факултет „Здравни грижи“, <i>PL 33-V02-12.03.2012</i>	АС влиза в сила от 12.03.2012 г.
34.	Правилник за работата на факултетния съвет на Факултет „Здравни грижи“ на МУ – Плевен, <i>PL 34-V01-28.06.2010</i>	АС влиза в сила от 28.06.2010 г.
35.	Правилник за развитието на академичния състав в МУ – Плевен, <i>PL 35-V01-18.04.2011</i>	АС влиза в сила от 18.04.2011 г.
IV. СИСТЕМИ:		
1.	Система за оценяване и поддържане на качеството в МУ – Плевен, <i>SM 01-V02-26.06.2006</i>	АС влиза в сила от 26.06.2006 г.
V. ЕТИЧЕН КОДЕКС:		
1.	Етичен кодекс на служителите на МУ – Плевен, <i>C 01-V01-21.05.2007</i>	АС влиза в сила от 21.05.2007 г.
VI. ПРОЦЕДУРИ:		
1.	Процедура за присъждане на почетни звания, отличия и знаци в Медицински университет – Плевен, <i>PR 1 – V01 – 15.04.2013</i>	АС влиза в сила от 15.04.2013 г.

Приложение 0.3.

СПИСЪК НА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО КАЧЕСТВО В МУ – ПЛЕВЕН

Идентификация	Наименование на документа	Актуална редакция, дата
QM-v02/06	Наръчник по качеството	2006 г.
IN-01.00.00-v.01/06	Инструкция за разработване и управление на документите от СОПКО	2006 г.
PR-03.02.00-v.01/06	Управление на системата по качество на обучението	2006 г.
PR-03.04.00-v.01/06	Университетски анкети	2006 г.
PR-03.05.01-v.01/06	Документиране и управление на документите от СОПКО	2006 г.
PR-03.05.02-v.01/06	Управление на записите	2006 г.
PR-03.06.00-v.01/06	О д и т и	2006 г.
PR-03.08.00-v.01/06	Организация на обучението	2006 г.
PR-03.08.01-v01/06	Определяне потребителските изисквания и договаряне	2006 г.
PR-03.08.02-v01/06	Измерване удовлетворението на потребителите	2006 г.
PR-03.09.00-v.01/06	Оперативно управление на учебния процес	2006 г.
PR-03.09.01-v.01/06	Оперативно управление на средствата за мониторинг и измерване на резултатите от обучението	2006 г.
PR-03.10.00-v01/06	Анализ на данни	2006 г.
PR-03.11.00-v01/06	Оперативно управление на несъответствия в обучението	2006 г.
PR-03.11.01-v.01/06	Непрекъснато подобрене – коригиращи и превантивни действия	2006 г.
PR-04.01.01-v.01/06	Управление на разработката на учебни планове и програми	2006 г.
PR-04.05.00-v.01/06	Осигуряване на ресурси – инфраструктура и работна среда	2006 г.

Приложение 0.5.

СПИСЪК НА ЗАПИСИТЕ ПО КАЧЕСТВОТО В МУ-ПЛЕВЕН

	1	2	3
	Идентификационен код на записа	Име на записа	Процедура, във връзка с която се разработва записа (отчетния документ)
1.	Фо 03.02.00-01	Цели по качеството на МУ-Плевен	PR-03.02.00 Управление на Системата по качеството на обучение
2.	Фо 03.02.00-02	План за преглед на СОПКО от ръководството на МУ-Плевен	
3.	Фо 03.02.00-03	Протокол за преглед на СОПКО от ръководството на МУ-Плевен	
4.	Фо 03.02.00-04	План за дейността на УК-КОА	
5.	Фо 03.02.00-05	Отчет на Зам. Ректора по КОА за дейността по КОА	
6.	Фо 03.02.00-06	Отчет на Председателите на ФК-КОА/КК-КОА за дейността по КОА в съответното звено	
7.	Фо 03.02.00-07	Протоколи от Катедрен съвет, Факултетен съвет/ Колежански съвет, Ректорски съвет, Академичен съвет, Общо събрание, Учебно-методичен съвет	
8.	Фо 03.04.00-01	Въпросен лист за анкетно проучване	PR-03.04.00 Университетски анкети
9.	Фо 03.04.00-02	Номенклатура на въпросните листи	
10.	Фо 03.04.00-03	Протокол от проведено анкетно проучване	
11.	Фо 03.04.00-04	Справка за резултатите от проведено анкетно проучване	
12.	Фо 03.04.00-05	Протокол от проведено обсъждане в звеното във връзка с анкетно проучване	
13.	Фо 03.05.01-01	Списък на поддържаните и управлявани организационни процедури на СОПКО	PR-03.05.01 Документиране и управление на документите от СОПКО
14.	Фо 03.05.01-02	Списък на поддържаните и управлявани вътрешни нормативни актове	
15.	Фо 03.05.01-03	Списък на съхраняваните организационни процедури на СОПКО и тяхното движение	
16.	Фо 03.05.01-04	Списък на съхраняваните вътрешни нормативни актове и тяхното движение	
17.	Фо 03.05.02-01	Списък на поддържаните и управлявани записи	PR-03.05.01 Управление на записите
18.	Фо 03.05.02-02	Списък на поддържаните и управлявани вътрешни нормативни актове	
19.	Фо 03.06.00-01	Годишен график за вътрешни одити	PR-03.06.00 Вътрешен одит на СОПКО
20.	Фо 03.06.00-02	Доклад до Ректора за издаване на заповед за утвърждаване на одиторския екип и времето за провеждане на вътрешен одит в дадено звено	
21.	Фо 03.06.00-03	План за вътрешен одит	
22.	Фо 03.06.00-04	Програма за вътрешен одит	
23.	Фо 03.06.00-05	График за вътрешен одит	
24.	Фо 03.06.00-06	Отчет за проведен вътрешен одит	
25.	Фо 03.06.00-07	Доказателства от вътрешен одит	
26.	Фо 03.06.00-08	Регистър на одитите	
27.	Фо 03.06.00-09	Отчет за несъответствие	
28.	Фо 03.06.00-10	Чек-лист за вътрешен одит	
29.	Фо 03.06.00-11	Отчет на водещия одитор за проведени одити в звената	
30.	Фо 03.06.00-12	Отчет на Зам. Ректора по КОА за проведени вътрешни одити	
31.	Фо 03.08.00-01	Годишен график на учебния процес	PR-03.08.00 Организация на обучението
32.	Фо 03.08.00-02	Седмичен учебен разпис	
33.	Фо 03.08.00-03	Прогнозна аудиторна заетост	
34.	Фо 03.08.00-04	Справка за разпределяне на възложената учебна натовареност между преподавателите от катедрата по специалност, дисциплина и групи	
35.	Фо 03.08.00-05	График за учебна практика	
36.	Фо 03.08.00-06	График за преддипломен/държавен стаж	
37.	Фо 03.08.00-07	Справка за реализираната учебна натовареност	

38.	Фо 03.08.00-08	Доклад за наднормената учебна натовареност	
39.	Фо 03.08.00-09	График за провеждане на учебните занятия (лекции и упражнения)	
40.	Фо 03.08.01-01	Протоколи от срещи с потребители на кадри	PR-03.08.01 Определяне на потребителските изисквания и договаряне
41.	Фо 03.08.01-02	Квалификационна характеристика	
42.	Фо 03.08.01-03	Предложение до МОМН за прием на студенти	
43.	Фо 03.08.01-04	Договори за база за практическо обучение на студенти	
44.	Фо 03.09.00-01	Студентски картони	PR-03.09.00 Оперативно управление на учебния процес
45.	Фо 03.09.00-02	Протокол от проведена проверка за присъствие на студенти на учебно занятие	
46.	Фо 03.09.00-03	Заявления, свързани с учебния процес	
47.	Фо 03.09.00-04	Методична разработка на учебно занятие	
48.	Фо 03.09.00-05	Протокол на студента от учебно-лабораторно занятие	
49.	Фо 03.09.00-06	Инструктаж за безопасност при провеждане на учебно занятие	
50.	Фо 03.09.00-07	Служебна бележка	
51.	Фо 03.09.00-08	Дневник за лятна практика	
52.	Фо 03.09.00-09	Дневник на стажанта	
53.	Фо 03.09.00-10	Списък на студентите по курсове	
54.	Фо 03.09.00-11	Изпитен график	
55.	Фо 03.09.00-12	Изпитен протокол	
56.	Фо 03.09.00-13	Картон на студента за личното досие	
57.	Фо 03.09.00-14	График за провеждане на консултации	
58.	Фо 03.09.00-15	График за провеждане на планиран текущ контрол при провеждане на преддипломния стаж	
59.	Фо 03.09.00-16	Удостоверения	PR-03.09.01 Оперативно управление на средствата за мониторинг и измерване на резултатите от обучението
60.	Фо 03.09.01-01	Тестове, въпросници и други средства за мониторинг и оценка	
61.	Фо 03.10.00-01	Справка за резултатите на студентите от изпитните сесии	PR-03.10.00 Анализ на данни
62.	Фо 03.10.00-02	Доклад за резултатите от изпитните сесии	
63.	Фо 03.11.00-01	Списък на студентите, записващи условно по-горен курс	PR-03.11.00 Оперативно управление на несъответствия в обучението
64.	Фо 04.01.01-01	Учебен план	PR-04.01.01 Управление на разработката на учебни планове и програми
65.	Фо 04.01.01-02	Учебни програми	
66.	Фо 04.05.00-01	Доклад от Ръководител катедра във връзка с подобряване на материално-техническата база в МУ-Плевен	PR-04.05.00 Осигуряване на ресурси – инфраструктура и работна среда
67.	Фо 04.05.00-02	Заявка за закупуване на консумативи, свързани с учебния процес	
68.	Фо 04.05.00-03	Списък на лекционните зали и залите за практически занятия	
69.	Фо 04.05.00-04	Списък на помещенията в Учебен експериментален център по ендоскопска хирургия	
70.	Фо 04.05.00-05	Списък на залите във Втора клинична база на УМБАЛ	
71.	Фо 04.05.00-06	Списък на помещенията в Студентски гардероб	
72.	Фо 04.05.00-07	Списък на жилищните помещения за студентите в Студентски общежития	
73.	Фо 04.05.00-08	Капацитет на почивна станция „Видима“	